GLAS SVOBODE
SLOVENSKI TEDNIK
ZA KORISTI DELAVNEGA LJUDSTVA.

Glas Svobode.

GLAS SVOBODE
SLOVENIC WEEKLY
DEVOTED TO THE INTERESTS OF THE LABORING CLASSES.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE"! "KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Štev. 51. "Entered as Second-Class Matter July 8,'03 at the Post Office at Chicago, Ill. under Act of March 3 1879 Chicago, Ill., 18. decembra 1908. Subscription, $1.50 per year. Naročnina $1.50 za leto. Leto VII.

Resen opomin.

Še je nekaj dremajočih naročnikov, kateri so naše prošnje in opomine za poravnavo zaostale naročnine prezrli; sosebno po večjih naselbinah, kot n. pr. po **Coloradi, Minnesoti in drugod.** Povedali smo že, ter ponovno povdarjamo da letos nimamo potovalnega ozr. generalnega zastopnika in ga tudi prihodnje leto ne bomo imeli, ker nam primanjkuje sredstev za to. **Prosimo torej, da se predramite in nam pošlete kar nam gre in sicer do novega leta, da moramo knjige zaključiti in naše obveznosti izpolniti.**

Vse nove naročnike upišemo s 1. januarjem 1909. Nadalje prosimo vse one, **ki se preselijo iz enega v drug kraj, da nam vedno poleg novega naznanijo tudi stari naslov.** Pošta nam, sosebno zadne čase večkrat naznani o tem in onem, da je odšel in ni pustil naslova, torej se mu naj list vstavi; pozneje se pa na nas jezi, zakaj da mu lista redno ne pošiljamo. No, mi tudi nismo vsegamogočni; torej pozor!

Od zadnjih opominov prejeli smo precejšnje število novih naročnikov in tudi stari se zadne čase po nekod prav živahno gibljejo, drugi so se oprijeli agitacije na svojo roko, ter nam dokaj pripomogli do vspeha, zopet drugi prosijo za pooblastila, da smejo agitirati in naročnino pobirati; seveda, tako je prav. Tako delajo drugi narodi in zakaj bi mi ne?! Le skupaj fantje in možje, korajžo pa "šnajd!" Vsak naj stori svojo dolžnost, i mi gotovo ne bomo zaostali!

Nadalje obveščamo vse dopisnike, da so nam vsikdar dobro došli, vendar pa tudi prosimo da bi pisali kolikor mogoče stvarno ter opustili osebne napade, kar ni za naš list, kojemu je prosveta slovenskega naroda načelni namen. Cenjene dopisovalce nadalje opozarjamo, da jih bodemo obvestili katerih dopise ne bomo sprejeli, obratno bodo pa prišli na vrsto po vsebini, prejemu in prostoru, da se nebo nobeden jezil. Jeza škoduje.

Konečno pristavimo še, da ako naši cenjeni naročniki zaostalo naročnino poravnajo ter naročbo ponovijo in ako se še vsaj sto novih naročnikov zglasi, bodemo za prihodnjo veliko noč, ker z novim letom radi krize in drugih finančnih zaprek, kakor smo nameravali še nemoremo; kot darilo piruhov pričeli izdajati list za deset kolon v večji obliki t. j. (standard six column eight pages.) Tudi za pisalne moči smo že preskrbljeni, tu in inozemstvu, radi tega prosimo vsestranske podpore.

Da bi list po dvakrat na teden izdajali, pa to za sedaj še ni mogoče. Ljudstvo je še vse premlačno za tako koristno stvar, kar obžalujemo toda pomagati si nemoremo.

Uredništvo in upravništvo
"Glas Svobode".

Listu v podporo.

M. Požek 25 c.; J. Miklavc 50c; J. Brodnik 25c. in Neimenovan v Oregon City, Oreg. 25c.

Pri nakupovanju priporočamo čitateljem pregled oglasov v našem listu.

Rojak, kateremu si včeraj dal "Glas Svobode", da je čital, je danes pripravljen naročiti se nanj. Pojdi k njemu in videl boš, da je res.

Razgled po svetu.

Avstrija.

Dunaj, 14. dec, Mučen vtis je tukaj naredilo brzojavno poročilo iz Bosne, katero kaže v dvomljivi luči lojalnost avstrijskih vojakov nekterih trup. V Banjaluki v Bosni se je ustanovila nova devizija, h kateri so trupe 36, češkega pešpolka prideljene. Ko so ti vojaki v bosanski Brod dospeli ter bili izkrcani, so pričeli Srbiji prijazno demonstracijo, koja je imela znak upora.

Neki "nemški" bataljon je "upornike" obkolil in so 160 razgrajačev v Sarajevo odvedli, kjer siromake težke kazni čakajo.

— Dunaj, 13. dec. Profesor poljedelstva v Tešinu, Hibsch, je povodom 60letne cesarjeve slavnosti, njemu podeljeni red vrnil, ter to utemeljeval, da zaradi proti Nemcem naperjenih izgredov v Pragi odlikovanje ne sprejme. (Kaj pa, ko bi bil mož toliko pameten, ter red kot otročjo igračo, zavrnil? Op. ur.)

— Dunaj, 13. dec. Pereče vprašanje zaradi razmer na Balkanu, se je med Avstro-Ogrsko in Rusijo nekoliko oblažilo, in vse kaže, da se v bližnjem času te dve državi sporazumute, za to posreduje Italija.

Da se balkanska situacija na boljše obrača, se smatra tudi to, ker je avstro-ogrski poslanik grof Pallavicini, že dvakratno nameravano odpotovanje iz Carigrada zopet opustil.

— Dunaj, 13. dec. Pogajanja med Avstro-Ogrsko in Turčijo se nadaljujejo. Avstrija Turčiji baje 50 milijonov kron, kot odškodnino ponuja a Turčija pravi, da je ta svota premala. Turčija bi se bila prvotno z manjšo svoto zadovoljila a da si je premislila, sti krivi Anglija in Francija.

Nemčija.

Berolin, 14. dec. Predsednik iz Venezuele Castro je s spremstvom semkaj dospel. Ko je bil prišel na nemško mejo, je nemškemu cesarju brzojavil, da se pride v Nemčijo lečit ter mu vdanost izrazil.

— Berolin, 14. dec. Nemška vlada je v Nemški-Južnozapadni-Afriki izvozno colnino na demante po $2.50 od vsakega karata naložila.

Belgija.

Bruselj, 13. dec. Vlada je zaradi kužne bolezni prepovedala vvoz iz Zdr. držav ameriških vse govedine, prešiče in ovce.

Srbija.

Berolin, 13. dec. "Kölnische Zeitung" oficijelno piše, da so se razmere na Balkanu vidno zboljšale, a "Vossische Zeitung" pravi, da temu ne veruje, ker si je Srbija 100.000 šotorov v Nemčiji naročila, kateri morajo biti v mesecih februar in marc izročeni. Omenjeni list še pristavlja, da Srbija neumorno oborožuje in nikdo ne vé, od kod denar dobiva.

Rusija.

Moskva, 14. dec. Tukaj živeči Čehi so nameravali proti Avstriji naperjeno demonstracijo vprizoriti, kar pa je policija zabranila.

— Moskva, 15. dec. Tukajšni ruski milijonar Petroff, je bil bolan in ko se mu je povedalo, da ni rešitve zanj, je vse svoje imetje v papirnat denar spremenil, v sredi sobe nakopičil ter sežgal. Na to je dal poklicati svoje, do skrajnosti revne sorodnike in jim pokazal pepel rekoč: "Čestitam vam, ki ste se znebili premoženja, katero je največji zapeljivec sveta in uprizoritelj vsih grehov.

Francija.

Paris, 13. dec. Prejšni poslanec za Panamo v Zdr. državah Philippe Bunau-Barilla, koji je bil svoječasno inženir pri gradnji panamskega prekopa, ima sedaj pesimistično mnenje o prekopu in pravi da bo delo do 280,000,000 tolarjev stalo, tedaj podvojno toliko kakor je bilo proračunjeno.

On pravi: "To pomeni Zdr. državam dobro delo storiti, ako opozarjamo, da bo izvedljivost sedanjega načrta skoraj gotovo najhujšo katastrofo doživela, kakoršno sploh zgodovina ne pozna v javnih podjetjih. Obstoj prekopa je odvisen od "Gatun-nasipa". V tem sem pa jaz in zmenoj vsi francoski inženirji, kateri so to zadevno vprašanje, pretehtavali, prepričani, da kakovost zemlje je takšna, da je gotovo razrušitev nasipov, kateri bodo tam zgrajeni.' To mnenje potrtuje tudi dejstvo, ki se je pred malo časom nasip pri Gatunu porušil. Ameriški inžinir je to nezgodo pripisoval močnemu deževju, katero je ilovito podnožje razmočilo; toda kaj pa se bode zgodilo, ko bo namesto deževja 85 čevljev visočine vode, ktera bode 2½ atmozferski pritisk povzročala?

Vsi tisti pogoji so se nahajali pri La Boca-nasipu, kteri so povzročili, da se je moral Datun-nasip 15 kilometrov v Mira-flores prenesti."

Holandija.

Haag, 15. dec. Danes se poroča, da so holandske križarke, ktere ob venezuelskem obrežju križarijo, venezuelsko stražno ladijo '23 Mayo' zaplenile. Moštvo so na kopno spravili a ladijo v Curaciao odpeljali. Holandija — Venezuelo blokira.

Pri zaključenju lista so došle še nasledne novice: V mestu Caracas, Venezueli se je začela revolucija. 1. dec. se je ljudstvo vzdignilo, policija je bila premagana. Raskačeno ljudstvo je vlomilo v privatno stanovanje predsednika Castro, v klube in druga poslopja; pobralo je vse premičnino ter zažgalo poslopja, mestne hiše, in spomenike pa razdjalo. Prezident Castro še ni odstavljen, a pričakuje se na to momentno. Čez mesto je postavljeno obsedno stanje.

— Tepeš v Ruski Dumi, je bil 16. t. m. tak, da skoraj prekaša zloglasni avstrijski parlament. Vodja levice prof. Milyoukoff je v svojem govoru denonciral desnico v kateri so sami velikaši; napadel je tudi vlado, da blokirajo ljudsko zastopstvo, ki ima nalogo gladu umirajočim deželanom pomagati. Na to so velikaši desnice skočili na noge ter upili, ropotali in grozili; levica jim je pa odgovarjala. Po daljši rabuki se je posrečilo predsedniku narediti red, na kar je zopet Milyoukoff poprijel za besedo, komaj pa je izgovoril besedo ustava, skočil je zopet na desnici po koncu nek autokrat ter zakričal: "V rusiji ni nobene ustave." Milyoukoff je bil del časa profesor tu v Chicaški univerzi.

— 15. t. m. je zborovalo Poljsko ljudstvo v Chicagi v prilog Rudowitzu, in ko so marčali do prostora zborovanja, nesli so v prvi vrsti belo zastavo na kateri je bilo z črnimi črkami zapisano: "Mi prihajamo oče Abraham, sto tisoč nas je". Pripomnimo le, da "Polish National Alliance" v Chicagi, je ena najmočnejših in najlepše organizirano politično društvo v Ameriki.

NAZADNJAŠKA AMERIKA.

Grozen upogled in mraz nas pretrese, ako upogledamo v nazadnjaško Ameriko od zadnjih 50 let sem. Najbolj se pa to nazadnjaštvo pokaže v tem, da se odreka zavetje političnim zločincem. Na take slučaje, kot sta Pouren in Rudowitz, bi pred 50 leti nihče ne mislil. Pred 50. leti bi Amerika z razprostrtimi rokami sprejela vse Ruske revolucijonarce. Pred 50. leti jih bi ubobožavali in v zvezde kovali, kot največje junake, namesto današnjega izdajstva ubegle revolucijonarce v carske mučilnice.

Da je zadeva Pouren in Rudowitza ter odlok Zveznega komisarja razburila ameriško ljudstvo nam spričujejo razni tu in tam vprizorjeni javni ljudski protestni shodi, kjer se sklepajo resolucije na vlado v Washington, v prilog Pourena, Rudowitza in vsih takšnih revolucijonarcev, katerih je v Ameriki vse polno.

Eden teh protestnih shodov, ki je bil zadno nedeljo v Chicagi, na katerem so razven bol radikalnih govornikov, govorili tudi, v našem listu že večkrat imenovani miroljubni katoliški duhovnik Peter James O'Callaghan, kateremu je mnogobrojno občinstvo burno ovaciralo.

Nadalje je govoril Louis F. Post, urednik nekega tukajšnjega meščanskega časopisa, in kateri se je javno izrazil, da je bil Zvezni komisar od Ruske vlade podkuplen, da ji izroči Rudowitza, kar je poslušalce burno vznemirilo. Med protestujočimi so tudi sodniki, advokati in drugi.

Tudi v Denver, Colo. se je zadnjo nedeljo vršil tak protestni shod. Med govorniki na tem shodu čitamo tudi visoko stoječe osebe, kakor n. pr. sodnike Steele, Riddle in Lindsey. Dr. Morrow in kat. duhovnik O'Ryan. In smelo ponovno trdimo, da ne bojo car in njegovi krvoločni kozaki nikdar imeli veselja se veseliti mučeniškega dela nad Purenom in Rudowitzom.

Srbska princezinja.

Ne York, 15. dec. Tu sem je danes prišla srbska princezinja Lazarovich Hrebeljanovich. Princezinje dekliško ime je bilo Eleanor Calhoun iz San Francisce, Californije. Princezinjo spremlja neki princ srbske kraljeve rodovine, ki igra veliko vlogo za osvobojenje Srbov na Balkanu, a ime nam ni znano.

Avstrijski plemenitaž zaprt.

Neki avstrijski pobegli plemenitaž in častnik po imenu baron Adolf de Loy pl. Sternschwert, je bil 15. t. m. v New Yorku aretiran zaradi — hišnega vloma v "Zur Hölle", kjer se ga je prijelo do $500 vrednih zlatanin. Baron Sternschwert je tatvino pripoznal, ter so ga za ta "plemeniti" čin vtaknili v ameriško lukno.

— Washington, D. C. 16. dec. Zaključek zadnega fiskalnega leta v trgovinskem prometu izkazuje $200,000,000 prebitka nad tekočem letom, tudi je prebitek najvišji, od kateregakoli prejšnjih let, po javnem poročilu trgovinskega ministra na tajnika trgovinske zbornice.

Fiskalno leto v trgovini Zdr. držav se šteje od 1. julija do 30. junija.

Hitro pomagal.

"Dragi prijatelj, posodi mi $30. pozabil sem ves denar doma." — "Tu imaš kvoder in pelji se urno domov po denar."

Slovenci! Rojaki!!

Neki pregovor pravi. da oni je dober gospodar, kateri ne skrbi samo za danes, temveč tudi za jutri. Ni ga človeka na svetu, kateri bi znal, kaj ga jutri čaka; ni ga človeka, ne učenjaka, ne zdravnika in ne cesarja ne kralja, da bi zavarovan bil pred nezgodo, ktera se temu ali onemu lahko pripeti nenadoma brez, da bi se je najmanje nadjal. Danes greš zdrav in vesel k počitku, kteri Ti je življenski pogoj, da si utrujeni život okrepčaš in v nadi, da jutri čil in zdrav z nova počneš oziroma nadaljuješ boj za vsakdanji kruh. A žaliboj, pregovor zopet pravi, da nesreča nikoli ne počiva, in tudi pri Tebi je to vpoštevanja vredno. Zdrav ležeš v posteljo, toda ne veš bodeš li vstal!

Taki žalostni, prežalostni slučaji se vsaki dan pojavljajo in se bodo zmerom ponavljali. Srečen je tisti, kteri je dovolj previden, da je preskrbljen in pripravljen za slučaj nesreče.

Ti si oče, imaš ženo, imaš deco; ti si roditelj Tvoje družine, ktero po naravnih in večnih zakonih ljubiš ter za nje skrbiš. Oni Tebi, njim izkazano ljubav z ljubeznijo povračujejo, da, akoravno v siromaštvu, vendar Ti veselje delajo, da lažje britkosti tega življenja prenašaš.

Toda, prijatelj moj! To veselje se v tistem hipu v britko žalost in v srce segajočo bolest izspremeni, kakor hitro nesreča na Tvoj dom potrka in Tebe v nezgodo ali pa naravna bolezen v posteljo položi! Dragi moj! Ali misliš Ti kedaj na to? — —

Ti ta drugi moj rojak! Ti si mlad in čil. Samski si, nimaš za nikogar skrbeti, kakor sam za-se. Živiš zadovoljno in brezskrbno, samo da si zdrav. — Zdrav?! To je beseda na ktero se nikakor ne smeš zanašati, kajti kaj pa če zboliš? V tem slučaju smo si vsi, enaki, in da si za take trenotke priskrbite nudi Vam priliko in uteho v nesreči, edino le "Slovenska Narodna Podporna Zveza!" Pristopajte k društvam te "Zveze" in ustanovljajte društva, kjer jih še ni! Pišite po pojasnila na podpisanega. **Ne bo Vam žalj!**

Vesele praznike in srečno novoleto!

Jos. Ivanšek, tajnik.
1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill.

Sodnik: "Zdi se mi, da Vas poznam; Vi ste bili že večkrat tukaj?"

Obtoženec: "O seveda, jaz sem Vas tudi takoj spoznal; malo bolj debeli ste postali. No, kako pa kaj gre gospej soprogi?" . . .

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bode kniga "Opatov Praporščak" kmalu pošla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 211 strani in stane le 35c. poštnine prosta.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za $ 10.35	50 kron,
za $ 20.50	100 kron,
za $ 41.00	200 kron,
za $ 102.50	500 kron,
za $ 204.50	1000 kron,
za $1018.50	5000 kron,

Poštarina je vštetа pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljatve izplačuje c.kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft:

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St., New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST. **Spisal FRANJO LIPIČ**

PRVI DEL.

III.

Kapitan na barki stoji
In se žalostno drži . . .
O Marija sedem žalosti,
Pomagaj nam v nevarnosti.
Narodna.

Vihar je divjal s strahovito silo. Po nebu so se podili temni oblaki, iz katerih so švigale strele, druga za drugo. Burja je bučala in v svitu bliskov se je videlo, kako visoko je morje metalo peneče se valove.

Bila je noč groze, a vendar je bilo na obrežju zbranega mnogo ljudstva, zlasti moških, ki so bili oboroženi s sekirami in z železnimi palicami in so nestrpno čakali, če jim vrže morje kak plen na breg. V votlini, izdolbeni v skalo, je gorel ogenj, in ženske, ki so bile zbrane tamkaj, so skrbno pazile, da je bil plamen vedno velik in svetel, tako, da ga je bilo videti že daleč z morja. Ta plamen naj bi morebitne ponesrečence zvabil na breg in v gotovo smrt.

Andrej Kržan in njegova spremljevalca so sicer skrivali svoje obraze v plaščih in se ogibali ljudi, a vendar so si ženske kmalu pripovedovale, da je valpet kneza Turjaškega na obrežju in da hoče ljudstvu vzeti, kar mu morda podari morje. Od žensk so to izvedeli moški in kmalu so videli Andrej Kržan in njegova pomočnika, da se ne morejo več svobodno gibati. Moški so jih bili obstopili v večjem kolobarju in se niso več razmaknili.

Andrej je sodil, da je najpametneje, če tega ne zapazi. Ker ni mogel po cesti nikamor iti, se je obrnil k morju in začel pripravljati svojo jadrenico za odhod. Komaj so to zapazili ljudje, so ga obstopili še tesneje. Najpogumnejši so celo začeli prijemati verigo, s katero je bila ladja priklenjena ob skalo, in polglasno mrmranje teh ljudi je kazalo Andreju, da ne sme več molčati. Vzel je izza pasa samokres in mirno ukazal ljudem, naj izpuste verigo.

— Naveličal sem se vašega nadlegovanja. Če imate proti meni kake namene, vam svetujem, da si stvar še enkrat premislite. Poznate me dovolj, da izpolnim do pičice, kar obljubim. Povem vam torej, da ustrelim na mestu vsakega, kdor se dotakne mene, mojih spremljevalcev ali moje jadrenice.

Ljudje so res odstopili nekaj korakov, kajti Andrej Kržan je govoril tako odločno, da niso niti najmanj dvomili o resnosti njegove grožnje. Morda bi se bili počasi razgubili, da se ni iz ozadja zaslišal jezen klic.

— Strahopetci! Kaj ne pojmite, da vam hoče knežji valpet vzeti, kar Vam je namenilo morje? Branite vsaj svojo starodavno navado.

— To je dolgi Juri, je zašepetal Tomo svojemu gospodarju na uho. Kar ustrelite ga, gospod, sicer se zgodi nesreča.

Kržan je pač hotel odgovoriti dolgemu Jurju, a dva strela iz topa, ki sta zadonela z morja, sta mu vzbudila misel, da je bolje, če zdaj kaj stori, in da ni čas primeren za besedovanje.

— Ladja je v nevarnosti — idimo ji na pomoč, je dejal Andrej svojima spremljevalcema in je odstranil verigo, ki je vezala ladjo na skalo. Tomo je hitro skočil za svojim gospodarjem in prijel za verigo, čakaje, da mu sledi tujec. Toda v tem trenotju so se kmetje in ribiči zapodili proti čolnu in prijeli kupčevalca s konji, ki je še stal na kopnem, nekaj korakov od ladje.

— Ta vsaj ne pojde na morje, je kričal dolgi Juri. In gorje mu, če ne dobimo svojega plena, ki nam ga je namenilo morje.

Kupčevalec s konji se ni čisto nič razburil zaradi tega napada.

— Spoštovani prijatelj, je rekel dolgemu Jurju z najljubeznivejšo prijaznostjo, blagoizvolite mi povedati, s kako pravico ste se polastili moje osebe. Ni treba, da mi trgate obleko. Saj se lahko iz lepa pomeniva. Če je pravica na Vaši strani, se ji uklonim, če pa ni, bi bilo bolje, da izginete, drugače postanem nejevoljen.

— Kaj pravica, je vpil dolgi Juri, kdor ima moč, ima tudi pravico na svoji strani.

— Če ste tega mnenja, spoštovani prijatelj, dovolite mi, da se tudi jaz ravnam po vašem načelu, je skoro nežno odgovoril kupčevalec s konji, obenem pa tudi že zgrabil dolgega Jurja za vrat in ga z neznansko silo treščil ob tla. Še predno so se ljudje, ki so stali okrog tujca, prav zavedli, kaj se je zgodilo, je imel kupčevalec s konji že Jurjevo železno palico v rokah in je tako naglo in tako spretno mlatil ž njo po ljudeh, da ti še misliti niso utegnili na obrambo, nego so s krvavimi glavami kričaje bežali na vse strani.

Kupčevalec s konji je potem še prijel dolgega Jurja, ki je ležal brez zavesti na tleh, in ga nesel od brega na cesto.

— Hej, ljudje, tu ste pozabili najhrabrejšega iz svoje čete. Pomagajte mu, če se mu je kaj zgodilo.

Šele zdaj se je kupčevalec s konji obrnil k ladji, ki sta jo Andrej in Tomo komaj držala pri bregu.

— Zdaj lahko brez skrbi odrinemo, je dejal svojima tovarišema tako mirno, kakor da se ni nič posebnega zgodilo, ter je vstopil v ladjo.

Andrej je vzel v roke krmilo in ker vsled silne burje ni bilo mogoče razpeti jadra, sta tujec in Tomo prijela za vesli, veriga je odletela na kopno in divji valovi so dvignili jadrenico, ki je bila prej čoln kot ladja, in jo zanesli kakor igračico na raz burkano morje. Tujec in Tomo sta morala napenjati vse sile, da sta kljubujé burji in valovom pripravila ladjo naprej po tisti smeri, ki jo je kazal krmilar. Vzlic težkemu delu pa ni Tomo premaknil pogleda od obrežja, kjer je bilo pri svitu v skalni votlini goreče grmade natančno razločiti vsako posamezno osebo.

— Milostivi gospod, je naenkrat vzkliknil Tomo, pazite tam na skali, kjer je stala naša ladja, čepi dolgi Juri s puško v rokah.

— V tej temi, ko nas vidi samo, če posveti blisk, pač ne bo mogel nikogar zadeti, če ima sploh porabno puško, česar pa ne verjamem. Andrej Kržan si res ni delal skrbi in niti glave ni obrnil, da bi videl nevarnost, ki jo je razkril Tomo.

Počasi je ladja prerezovala mogočne valove. Andrej je krmilil v smeri, od koder se je zdaj in zdaj čul iz topa strel, kjer je torej domneval potapljajočo se ladjo. Neštevilnokrat je burja odvrnila jadrenico od te smeri, neštevilnokrat so jo velikanski valovi dvignili in pahnili nazaj ali na stran, a vselej je železna volja teh treh mož zmagala in je jadrenica nadaljevala svojo pot. Ta boj z elementi je trajal več ur, in še ni bilo videti ladje, ki je s streli klicala na pomoč. Končno so pri svitu bliskov zagledali v daljavi luči in spoznali, da so našli iskano ladjo. Potrojili so svoje napore in se čez nekaj časa srečno približali ladji.

— Tu je vsaka pomoč izključena, je menil kupčevalec s konji. Ladja sicer ni velika, a že je skoro ves zadnji del pod vodo. Čez uro se ladja gotovo pogrezne.

— Kar obrnimo, je vzkliknil Tomo, sicer zadene še nas kaka nesreča.

Tujec in Tomo sta skoro ob enem potegnila vesli iz vode, dočim je Andrej slej kot prej z železno močjo držal krmilo v isti smeri, to je na potapljajočo se ladjo.

— Vsaj poskusiti je treba, če se da kaj storiti, je dejal osorno. Pritisnita vender!

— Kako pa mislite ljudem pomagati? je vprašal tujec. Čim pridemo do ladje, jih poskoči toliko v naš čoln, da smo vsi izgubljeni. Tomo ima prav. Najbolje bo za nas, da se vrnemo na breg. Ladja je izgubljena.

— Nisem vas vprašal za svet, je jezno zavpil Andrej. Zdaj ste na moji ladji, in kot zapovednik te ladje zahtevam, da ste mi pokorni. Da ladje ni mogoče rešiti, to vem tako dobro kakor vi, a morda otmemo smrti vsaj nekaj oseb. Človeška dolžnost je, da to poskusimo.

— Če je osem oseb na naši jadrenici, se skoro gotovo potopi, je opozarjal Tomo. Vrnimo se raje in molimo za nesrečne žrtve božje nemilosti.

— Zdaj smo trije na ladji, petim osebam torej lahko rešimo življenje. Kaj to ni nič?

— Nič posebnega, je prezirljivo opomnil Tomo. Moje življenje mi je ljubše, kakor življenje vseh teh ljudi, ki so na ladji. Da pa ne pridemo praznih rok domov, sem zadovoljen, če vzamete na čoln dva ali tri osebe. Samo zato, da se nam domači ljudje ne bodo smejali.

Kržanova jadrenica se je bila zdaj približala ladji tako, da so mogli reševalci dosti natančno razločiti ljudi na ladji in slišati njih obupno vpitje. Na sprednjem koncu je na vzvišenem mestu stal visok mož, mirno in hladnokrvno, in dajal pomorščakom različne ukaze. Brez dvoma se je zavedal nad vse obupnega položaja svoje ladje, svojih ljudi in potnikov, a če mu je tudi žalost trgala srce, svoje mirne preudarnosti ni izgubil niti za trenotek. Okrog njega so se stiskali ljudje in klicali na pomoč Boga in Mater božja in kričaje molili, dočim so pomorščaki delali z vsemi silami, da vsaj za nekaj ur obdrže ladjo na površju morja.

Ko se je Kržanova jadrenica približala ladji in so jo ljudje zapazili, je nastal krik, ki je še presegal bučenje viharja. Vse se je usulo na stran, kjer je stala jadrenica. Pomorščaki so popustili svoje delo in se spenjali čez rob svoje ladje, da bi poskakali v čoln.

— Nazaj, sicer smo izgubljeni, je zakričal kupčevalec s konji in je obenem uprl veslo v morje s toliko močjo, da je čoln kar odletel na stran.

V istem trenotku je pa tudi kapitan zapustil svoje mesto. Vihteč sekiro v roki je planil med pomorščake.

— Nazaj, vsi nazaj! je kričal. Kdor se ne umakne, tega ubijem na mestu. Sram vas bodi! V ladji so ljudje, ki so svoje življenje zaupali vaši hrabosti, a vi jih hočete zapustiti v nevarnosti, da le sebe rešite. Sram vas bodi! Pomorščak ne sme misliti naše, dokler niso rešeni potniki. Prve so ženske.

Pomorščaki so se res umaknili, dasi neradi in glasno mrmraje. A kapitan je bil zadovoljen, da je vsaj toliko dosegel.

— Ženske so prve, je ponavljal kapitan in obrnivši se tja, kjer je prej stal, je dal mladi dami znamenje, naj pride k njemu.

— Hitite! Brž! Nobenega trenotka ne smemo zamuditi.

Kržan in njegov sluga sta opazovala dogodke na ladji s toliko pozornostjo, da se nista ne enkrat ozrla na svojega pomočnika. Ta je bil ves izpremenjen. Iz oči mu je žarel ogenj, obrvi so bile stisnene in na ustnih mu je trepetal strašen usmev. Zrl je nepremično na krov in celo preslišal Kržanovo povelje, naj se čoln zopet približa ladji. Tomo je sam zastavil veslo in pognal čoln naprej.

Na ladji je med tem poleg kapitana stopila mlada dama, katero je spremljal visok mož v bogati obleki. Kapitan ju je privezal vsakega na eno vrv in potem spustil najprej mlado damo v Kržanov čoln. Ko je hotel spustiti še starega gospoda, se je ladja zagugala in kapitan je izgubil ravnovesje. Padel je na krov, vrv mu je zdrknila iz rok in stari gospod, ki je bil splezal že čez rob, je zletel v morje.

Vsi, ki so to videli, so zakričali groze, dočim je Andrej Kržan v trenotku planil iz čolna v morje in plaval za ponesrečencem. Po ljutem boju z valovi se je Kržanu posrečilo, da je vjel vrv, na katero je bil privezan stari gospod. Ovil si jo je okrog pasu in vlekel starega gospoda za seboj do čolna.

— Dečko — čast ti in slava, je zaklical kupčevalec s konji, ko je Kržan zasedel zopet svoje mesto na krmilu. Nisem mislil, da si tako hraber.

Kržan bi bil najbrž kupčevalca s konji odločno zavrnil, da ga tika, toda pogledal je bil ravno tedaj v obraz mlado damo, ki je sedela poleg rešenega gospoda in zastala mu je sapa, tako ga je prevzela lepota tega dekliškega obraza. Kupčevalec s konji je to zapazil. Stisnil je jezno zobe in se naslonil na svoje veslo s tako srdito močjo, da se mu je veslo nalomilo.

— Pošljite nam tri čolne na pomoč, je kričal kapitan za odhajajočo jadrenico, a nihče mu ni ničesar odgovoril.

(Dalje prihodnjič.)

VERA.

Pravljica. Spisal Matej Blanka.

Nekje v Indiji, daleč za Himalajo, v kraju Nekje je stalo pet cerkvá. Te cerkve so pripadale petim raznim bogovom.

In prišel je človek v tisti kraj.

Ko so duhovniki ugledali človeka, je vsak izmed njih mislil, da mu je njegov bog zapovedal pridobiti človeka za svojo vero. In vsa petorica duhovnikov je razkladala resnico svojega nauka, resnico petih naukov. Vsak je nazival svojega boga za edino pravega in pravičnega, vsak je poveličeval sojo cerkev — in človek je slišal to petkrat.

Samo eden bog je! je klicalo istočasno pet duhovnikov; črni, beli, modri, rumeni in rdeči.

In vedno bolj se je ostril besedni boj za tega človeka. Človek pa je ostal neodločen, zakaj ni se mogel odločiti za enega izmed petih bogov.

Ker ni spravilo človeka vse prigovarjanje niti v cerkev boga modrega, niti v cerkev boga rumenega, niti rdečega, niti črnega, niti belega, prijel je eden izmed duhovnikov, duhovnik boga črnega, človeka za ramo, da bi ga zvlekel seboj v svojo cerkev. Komaj pa so to opazili ostali štirje, so zgrabili človeka ravno tako in so ga vlekli in suvali, da bi ga spravili v svoje cerkve. Človek pa se ni mogel petim ubraniti.

Čim dalje močneje in čim dalje hujše so se trgali zanj.

V tem je počilo.

Pet duhovnikov se je opoteklo: Zakaj raztrgali so človeka in držali v roki kose njegovega telesa. Prvi mu je iztrgal desno nogo, drugi ramo, tretji drug del in ravno tako četrti in peti, vsak drug del človekovega telesa.

Človek je bil vsled tega seveda mrtev!

In pet duhovnikov je neslo iztrgane kose telesa v svoje cerkve, vsak izmed njih je položil kos na altar svojega boga, rdečega, modrega, rumenega, črnega in belega in vsak izmed petorice duhovnikov je pel zahvalno pesem, da je rešil vsaj dušo tega človeka svojemu bogu.

NA ZDAR ROJAKI!

SALOON

z lepo urejenim kegljiščem

Sveže Schoenhofen pivo v sodčkih in buteljkah in druge razno vrstne naravne pijače ter fine unijske smodke. Vsem Slovencem in drugim Slov. sa priporoča.

Anton Mladič,
937 Blue Island Ave.
CHICAGO, ILL.

PRVI DOLAR

prihranjen je samo nenavaden slučaj. Drugi dolar prihranjen povzroči navado, ki navadno vodi do bogastva. Odprite še danes vlogo s

Industrial Savings Bank
652 Blue Island Ave.
Odprtvo ako soboto večer do 8 ure

John O. Hruby

589-591 So. Centre Avenue
Chicago, Ill.

Priporočam veliko zalogo

pohištva

za spalne in jedilne sobe, preproge, zastorje, Karpeti, otročji vozički itd., ter razno vrstno železnino, peči in drugih potrebščin.

NAJNIŽJE CENE
Najsolidnejše blago

IMPORTIRAN tobak iz stare domovine. V zalogi ima po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete.
J. VOKOUN,
559 W. 18th St. Chicago, Ill.

J. C. HERMANEK,
SLOVANSKI LEKARNAR
585 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

ima v zalogi razven vedno svežih zdravil, tudi vse kiurgične priprave, eno in dvestranske kilne pasove.

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSEL SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

LEPA GOSTILNA,
domača kuha, Schlitz piva. Dvorane za društvene seje. Moderno kegljišče za zabavo.
JOSEPH F. BOLEK,
621 Blue Island Ave vogal 19. St.

ED. SIHRA, izdelovalec finih Havana in domačih smodk.
Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno.
612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

VODAK-OVA GOSTILNA
683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

Avstrijskim jugoslovanom v prevdarek.

Dopis iz stare domovine.

V Avstriji živeči Italijani že delj časa zahtevajo vseučelišče za svojo mladež. Avstrijske vlade so že pripoznale, da imajo ti Italijani pravico to zahtevati od države; le o tem je še vprašanje, v katerem mestu na Tirolskem, ali v Trstu se naj vstanovi to vseučelišče. Zdaj so italijanski dijaki na dunajskem vseučelišču nemške kolege z revolverji streljali. To je znamenje, da je v Avstriji med vseučeliščniki precej podivjanosti. Toda Nemci sedaj pišejo, naj se da Italijanom vseučelišče in naj se jim isto sezida v Trstu. Naš vladar in prestolonaslednik še nista pozabila, kaj je imelo naše vladarstvo na Italijanskem in kaj je zgubilo, tudi menda vejo vsi višji vladni krogi, da Lahi še več zahtevajo, da zahtevajo Trst in vse Primorje in seveda tudi Dalmacijo. Ako Avstrija Trst in Primorje zgubi, bi ne zgubila najlepši kos svojega sveta, ampak tudi z morjem svojo obrambo, svojo trgovino in vežbališče človeških moči — telesne in duševne čvrstosti, — svoja letovišča za zimski čas — skratka nekaj, zakar bi se morala bojevati na življenje in smrt države. Milijone je država vtaknila v Trst, milijone ji vrača to važno trgovsko mesto.

Vseučelišče v Trstu za Italijane pomeni toliko, kakor čvrstiti laški življ v tem mestu, na vsem Primorju in kakor tudi po vsem drugem Slovenskem.

Ker bo Trst vedno več Slovencev vlekel nase, bi tudi slovenski dijaki pohajali v tamočno italijansko vseučelišče. Mnogo istih bi se polahonilo. Vseučelišče v kaki deželi je v vseh ozirih upljivno. Seveda bodo Slovenci zahtevali, da se jim da vseučelišče n. pr. v Ljubljani.

V Ljubljani vseučelišče Slovencem ne bode dosti koristilo. Je premajhen krog, v katerem bi delati imelo, posebno ako bi v Trstu bilo laško vseučelišče. — Mar bi se zagrebško vseučelišče napravilo Slovencem pristopno.

Najkoristneje bi še bilo, ako bi se v Trstu za Lahe in Slovence, južne Slovane uredilo vseučelišče. Slovencem je treba znati laškega jezika, avstr. Lahom pa slovenskega. Slovenski profesor in dijak bi bila v protitežju proti laškemu učitelju in dijaštvu, in ko pride mirnejši čas, bi bilo mirno življenje tudi na tem vseučelišču. Zdaj naj dobro pogledajo ministri, katerim je za obstoj Avstrije, Trst in njegovo morje in naj zraven upoštevajo Slovenstvo in drugo južno Slovanstvo, ki živi okolo njega. Klali bi se na takem vseučelišču, streljali bi se Lahi in Slovenci! A kaj bi bilo na tem, če bi bila kaka rabuka, ječe bodo že potolaževale vročo kri. Pa kaj bi Avstriji s tem dobrega storjeno bilo! Proti Nemcem v rajhu bi postal s časom tu doli na jugu močan jez; južni Slovan bi prišel v veliki promet Trsta s svojim dijakom in tje bi tudi pošiljal svojo mladež, ki se hoče trgovsko-tehnično izobraževati. Vseučelišče v Trstu bi važnost morja vsemu slovanskemu jugu tako razjasnilo, da bi postal Trst metropola za vse južno Slovanstvo v vsakem oziru.

Tedaj bi slovenski element pokazati moral, ali je kaj vreden, ali je kaj življenske moči v njem. Država bi pa imela vsaj to korist, da bi ojačila tiste elemente ob morju, ki imajo življenski interes na tem, da Avstrija še obstaja. In ta interes ima ves slovanski jug, — ker je Avstrija kulturnejša država, kakor mala Srbija, ali Črnagora. Mi Slovenci, avstr. Hrvati in Srbi moramo gledati na to, kje imamo boljše pogoje življenja. Velike duševne in gmotne moči velike države so vse kaj druzega, kakor pa tiste male državice.

Jugoslovani se moramo do duševne in gmotne ravnovažnosti z Nemci in Lahi vspeti. Mi se moramo učiti, mi se moramo brigati za vse novodobne načine gospodarenja, pridobavljati vsa sredstva modernega dela. Tudi moramo fabriko dobiti na deželo. Kmetija z modernimi delavskimi sredstvi ne rabi več toliko delavcev. Ako smo s Trstom ožje zvezani, postanemo industrijelci in trgovci, ki trgujejo po vsem svetu z blagom kmetije in industrije.

Ne Ljubljana in Zagreb skupaj nista toliko vredna, kakor Trst in to v vsakem oziru. Morje je človeka močnega delalo duševno in bogatega gmotno. Morje živi ¾ ljudi, kopno pa le ¼.

Toda Slovenci na Kranjskem bodo videli in gledali le svojo Ljubljano in veliki čas bo zopet našel majhne ljudi. — Sedaj naj jugoslovanski poslanci porabljajo svoje moči za Trst, zdaj naj si slikajo Trst kot središče jugoslovanske trgovine, — kot središče trgovinske in zraven tehnične-teoretične-in praktične izobrazbe svoje mladine in kmetije po vsem Slovenskem in Hrvaškem, v Dalmaciji pa v intenzivnem vrtnarskem delu v zadrugah, kakor je na Danskem.

Potem bi bila priložnost, da zadruge po morju v dalne kraje razpošiljajo surovo maslo, špeh, klobase, prekajeno svinjino, jajca, sočivje, sadje v konzervah itd. Danske zadruge imajo svoje trgovske ladije, ki izvažajo pridelke zadružne kmetije, nazaj pa pripeljejo koruzo in drugo, kar rabijo zadruge.

To niso sanje; Danci so bili pred 40 leti analfabeti in pijanci, kakor mi Slovenci, in danes so po svojih izborno organiziranih zadrugah za Angleži najbogatejši narod v Evropi. In to so kmeti, ki ne grejo v amerikansko delo, imajo doma dobro plačano delo, ki ni unično in zraven dobro hrano in lepa stanovanja. Danci imajo le kakih pet mescev toplejše vreme. Mi Slovenci imamo vse pridelke, naša kmetija lahko daje vse za kuhinjo in na mizo, kar bi zahtevala najboljša pojedina. Zdaj gre les iz naših host, zdaj gre več stotisoč svinj na leto v tujino in koristi jemljejo drugi, ko bi jih zadruga kmetu lahko dajala, ko bi ona izvrševala trgovsko razpečevanje pridelkov, živine i.t.d.

Dosti imamo Slovenci Krasa, ali dosti tudi plodovite zemlje; ni nam treba stradati, našemu kmetu se ne bi bilo treba izseljevati v Westfalen ali Ameriko, bogati bi bili lahko na zemlji, ki vse rodi, obilno lahko preživlja živali in človeka.

Listnica uredništva.

M. K. Globe, Ariz. Omenjeno se ne tiče nas, temveč v New Yorku izhajajoči "Vestnik". Hvala za pozornost. Zdravi!

— J. Bozich, W. Mineral, Kans. "Chicagoer Arbeiter-Zeitung." 45 North Clark St. Chicago, Ill. Zdravi!

— Ostale cenjene dopisovalce prosimo za odmor; vse pride na vrsto, da ne bo treba polne usta vzeti, kakor g. dopisnik iz Michigan. Ali mislite, da ste samo Vi naš dopisovalec, in da na Vaše dopise moramo s prostori čakati? Bežite no, in ne bodite otročji!

Priporočilo.

Dobili smo od tvrdke Frank Štefanich, iz Fresno, Calif., dva vzorca vina ter smo se prepričali, da je poštena kaplica, kakoršno zamoremo z lahko vestjo cenjenim rojakom zasebnikom kakor tudi osobito krčmarjem najtopleje priporočati. Prepričani smo, da vsak kdor si bo le enkrat od te tvrdke vina naročil, jo ne bo več zapustil; in to temmanje, ko nam je g. Stefanich osebno znan, kot mož-poštenjak.

Opozarjamo na dotični oglas.

Ured. "Glas Svobode".

ALI SE PROSPERITETA VRAČA?

Nekteri časniki pišejo, da se prosperiteta vrača in delo odpira; mi smo v Chicagi, toraj si oglejmo to babilonsko mesto iz tega stališča.

Tukajšnji republikanski dnevnik "Inter Ocean" z dne 13. t. m. piše, da se armada brezposelnih na mesto znižuje — množi. Slika na prvi strani imenovanega lista predstavlja stradajoče v vrsti, ki čakajo na milodar kojim se deli po enkrat na dan v obliki koščeka kruha in škodelice juhe, ali bolje rečeno "brluzge", a še to samo družinskim očetom in vdovam z otroci. List piše, da je danes v Chicagi okolu 121.000 **reci sto eden in dvajset tisoč** mož brez dela in jela, ter stavi vprašanje: kako se naj te reveže in njih družine preživi čez zimo? Pa ne, da bi si kdo mislil, da so to potepuhi, ki delati nočejo, — kakor jih nekateri označijo, med kojimi se nahajajo semtertja tudi Slovenci ,— marveč so z pretežno večino izvežbani rokodelci, katere imenovani list sledeče razdeli: Voznikov 6,000; hotelskih uslužbencev 12.000; livarniških delavcev 7.000; stavbenih delavcev 25.000; strojnikov in kurjačev 3,000; mizarjev 8.000, in navadnih delavcev 60.000. V vsih Zveznih državah je danes brez dela preko **štiri milijonov delavcev!** Nadalje piše omenjeni list, da ta armada dela mestni in okrajni upravi dokaj preglavice, kako jih preživeti, ker je zaloga živil že pri kraju; a zima se je šelej pričela.

Nadalje temu listu ne maramo slediti, ker se nam ne gre za puhloglave čenče tega ali onega odbornika, pač pa si oglejmo že poprej imenovano sliko predno povzamemo besedo tajnika poljedeljstva Mr. Wilsona, v ravno izdanem poročilu. Sicer nevemo, kako naj orišemo to sliko, da bi se nam ne smejali, ker je iz enega ozira res smeha vredna, iz druzega pa ne; ako jo na tanko premotrimo nas solze oblijejo in jeza zgrabi. — Na, prokleta druhal kapitalistična — smo zaupili ter treščili raztrgane kose časopisa s sliko v zakurjeno peč. —

V poročilu poljedelskega tajnika Mr. Wilsona vidimo da se je ravno v tem letu poljskih pridelkov pridelalo za $8,000,000,000 t. j. in čitaj: za **osem bilijonov dolarjev** ali sto dolarjev na vsako človeško bitje v deželi, in Mr. Wilson se, ako sodimo po njegovem poročilu, kar veselja žari, nad tolikem vspehom poljedeljstva, kakoršnega pred njim do sedaj še ni dosegel nobeden tajnik tega urada Združenih držav. No, mi pa stradamo, stradamo in stradamo. Prokleto!

"Pittsburg Leader" iz Pittsburg, Pa., pa piše:

"Tu je gotovo nekaj gnjilega. Nekateri v enem delu mesta dobijo prevelik delež tega osem biljonskega pridelka, ko je v drugem toliko gorja, tuge in žalosti, da človek ne ve, kaj naj stori.

Ali je to dobrodelnost, da v tako bogati deželi ljudje na tak sramoten način stradajo, ko si pridelek njih rok lopovi delijo; — Kje je tu pravica?! Pravica bi morala biti — in bi bila, da dobi delavec večji delež svojega pridelka, kot pa oni, kojim se steka vse bogastvo prirode."

Lastninska pravica.

Sodnik: — Vi pripoznate torej da ste napadli tega moža. Imate li kaj pripomniti v svoj zagovor?

Obtoženec: — Da, imam Vaše blagorodje. Vreča z peskom je moja lastnina in J. P. Morgan pravi, da človek naredi kar hoče s svojo lastnino.

Nesramno!

Hlapec (med jedjo gospodinji): "Mati, kadar vidim to juho, pa se takoj spomnim potovanja po morju v Ameriko!" — Gospodinja: "Kako to?" — Hlapec: "Nič drugega se ne vidi kot voda, voda in le sama voda!"

Slovensko Narodno Podporno Društvo

"SLOGA" **v Milwaukee, Wis.**

PREDSEDNIK: IVAN ERMENC, 235 Hanover St.
PODPREDSEDNIK: MARTIN JELENC, 570 Reed St.
I. TAJNIK: FRANK MATIC, 163 Reed St.
II. TAJNIK: FRANK BAČUN, 440 S. Pirce St.
BLAGAJNIK: IVAN SEM, 79 S. Water St.
NADZORNI ODBOR: JOS. KOMAR, FERD. BIZJAK, FLOR. RAKUN, FR. AMBROŽ, FR. FUŽIR, FR. BANKO in JOS. REMSKO

Vsa pisma, tikajoča se društva, je nasloviti na Frank Bačun, 440 S. Pirce St.

Društvene seje se vrše na 163 Reed St.

Društvo "Sloga" ust. 1. jan. 1905, incorporirano 29. jul. 1907 in samostojno postalo 1. jun. 1908.

Društvo je incorporirano v državi Wisconsin in ima polno moč sprejemati posamezne člane ali društva po državi Wisconsin.

BRATOM SLOVENCOM IN HRVATOM

naznanjam, da imam na prodaj izvrstno dobra in naravna **VINA.** Novemu vinu bodi si belo ali črno je **cena 35c. galon** s posodo vred. **Manjša naročila, kot 50 galonov ne sprejmem.** Staro vino mi je pošlo. Za večja naročila kakor na primer "Car load", pogovorimo se pismeno za ceno. Z naročilom se dopošlje polovico denarja naprej, a druga polovica se plača pri sprejemu vina. Vsaki naročnik si plača voznino sam; in prosim za natančni naslov, kam se vino pošlje. Za obila naročila se priporoča:

POSESTNIK VINOGRADOV

Frank Stefanich, R. R. 7, Box 81 **Fresno, Cal.**

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, možkih, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, plučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specijalisti, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet

C. G. Fouček, že 22 let lekarnar

586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga **evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo.** V zalogi imamo tudi **razne zelišča in korenine.**

Pošiljamo denar v domovino po ameriškim poštnem povzetju, prodajamo tudi šifkarte

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoludne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoludne.
Ob nedeljah samo od 8.—10, ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co., 597 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription $1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....$1.50
za pol leta.....75c
ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
597 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi STARI naslov.

231

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA.

(Nadaljevanje.)

Pri vsem tem je jako značilno, da je g. Kerže v prvi številki "njegovega" glasila stran 6. pod nadpisom: "Jednota in Klobučar" pisal: "Pred vsem moramo poseči nazaj do tretje konvencije. Kot je članom znano iz zapisnika, je konvencija izbrala tri delegate in sicer brate: Korčeta, Zavrtnika (ta gospod se piše pravo ZavErtnik in ne Zavrtnik) in Gešela, da pregledajo, takoj po konvenciji jednotne knjige. Zajedno je sklenila, da se knjige takoj po pregledu odpošljejo glavnemu tajniku (Kam, ali v New York?) in da takoj prevzame vse poslovanje novi odbor. **Knjige so se pregledale,** — a ostale so v Chicagi. (To verujemo, kajti nakana Jednoto v Cleveland, O. prenesti, je izpodletela.) Glavnemu tajniku so poslali izpisek s pripombo, da naj pride kolikor mogoče kmalu v Chicago. (Da ga ne bi bilo nikoli, bi danes Jednota neznansko bolje obstala!) Knjige pa se baje ne smejo poslati izven države Illinois brez zadostnega jamstva. (N. B.: Knjige niso vredne ne počenega groša, ter bode treba sestaviti vse nove in uknjižiti vse še enkrat seveda pravilno.) — (Ta opaska je iz g. Keržetovega peresa, na kterega pravilnost in drugo, še pridemo.)

Iz tega sledi, da so gg. Korče, Zavertnik in Gešel knjige, in na vsaki način tudi račune pregledovali ter mastne dnevnine dobivali, in vožnja iz Clevelanda, O. v Chicago in obratno je tudi nekaj stala. In zakaj vse to, ker ja niso nič našli? Vse to delo, ako **knjige gledati** tudi k delu prištevamo, ni bilo "počenega groša" vredno, ker niso toliko ogromnega primanjkljaja zasledili! To spričuje, da so gospodje "gledalci" neopravičeno dnevnino in povračilo voznine dobivali in bi prav bilo, da bi morali povrniti vse do centa.

K tej točki "edini delavski list Proletarec", namigava, češ, primanjkljaj "par sto tolarjev" izvira še iz prejšne dobe, ko je še stari odbor na čelu Jednote bil Toda, ali bo ta "edini delavski list" hotel pripoznati, da se je sam sebe po zobeh loputnil, ko je pri več časa trajoči reviziji, osebno g. Zavertnik, kot starosta "Proletarca" in revizor, navzoč bil, in se je našlo **"vse v redu!"** S tem je dokazano, da gospodom, ali prav za prav **le enemu;** je na tem ležeče, da se "Proletarčevi" omejeni javnosti resnica, kolikor mogoče, prikrije. In tak list hoče biti delavski prijatelj, ki mora delavec škodo trpeti, a on piše, kot zagovornik "Grafta". Lep delavski prijatelj!

Nam je bilo znano že pred dobrima dvema mesecoma, da pri Jednoti oziroma jednotni blagajni, ni vse v redu kakor bi moralo biti, in da nekaj smrdi. Mi smo pač stvar opazovali in zasledovali a čakali smo, da obelodani zadevo, jednotno Glasilo, ali pa "Proletarec" kot jednotni zagovornik, a čakali smo zaman, in bili smo celo presenečeni, ko smo glasilo z dne 15. novembra t. l. prečitali in vidli tri mesečni račun Jednote pravilno zaključen! Vse je kazalo, da so jednotni računi in blagajna v redu, in to tem več, ko je g. Krže v glasilu sam trdil, da je vse v redu, revizorji ali nadzorni odbor je isto trdil, in tri mesečni račun so podpisali in sicer za glavni odbor: Martin Potokar, predsednik; Fr. Korče, blagajnik; Frank Krže, tajnik; in za nadzorni odbor: Louis Andolšek, Frank Mladič in Frank Bernik.

Tedaj teh, ravnokar navedenih šest gospodov je jednotno bilanco podpisalo in sicer za čas **od 1. avgusta do 31. oktobra 1908.** Račun je, kakor smo že omenili, **pravilno zaključen.**

A, vprašanje je sedaj: Ali so se le ti gospodje zavedali, kaj so storili, ko so račun, kot povsem pravilen, podpisali? Mi smo prepričani, da so se dobro zavedali, in to tem več, ker so podpisani tudi n. p. g.g. Korče in Bernik.

Mi se podajamo v nevarnost, da nas bo vrli sosed "Proletarec" po svoji stari navadi napadel, da smo denuncijanti, toda to nič ne de, ker se gre za pravico.

Mi smo že omenili, da smo pred dvema mesecoma vedli, da je pri jednotni blagajni primanjkljaj, tedaj so omenjeni gospodje podpisovalci ravno za tisto tudi znali — ako ne bolje, kot mi, in vzlic temu so bilanco odobravaje podpisali, **kar ni samo nepravilno temveč kaznjivo dejanje, katero spada v področje kasenskega sodnika in veliko poroto!**

Mi želimo, da bi se vse povoljno izteklo, **a nikakor pa ne bomo dopuščali, da bi se z jednotnem, oziroma delavskem denarjem delalo, kakor dela svinja z mehom.** Da se je, enkrat krasna S. N. P. Jednota, ta ponos Slovencev, ustanovila, je premnogo truda in denarja stalo; požrtovalnih in vstrajnih mož; a da bi pa sedaj **ljudje, kojim je prva stvar, da se mastijo in redijo, če prav vse drugo danes ali jutri vrag vzame! tega "Glas Svobode" ne bo nikdar in nikoli dopuščal, dokler bo izhajal! Da pa bo izhajal, to smo prepričani, da bojo za to naročniki skrbeli in če prav tudi vse drugo vrag vzame!**

Cenjeni čitatelji "Glas Svobode"! Vprašamo, ali zamorejo taki možje, **koji vedoma nepravilne račune, kot povsem pravilne podpišujejo, še nadalje ljudsko zaupanje nepogojno vživati?** Naše prepričanje je, **da ne!** Kakor hitro se prevara dokaže, je zaupanje pri vragu!

Toda, da z gospod Kržetovimi besedami označimo jednotne prvake, moramo tu g. Kržetovo oceno zapisati:

V "Jednotnem Glasilu" z dne 15. septembra t. l. št. 9., stran 8, je v izvanredni seji glavnega odbora S. N. P J. med g. Kržetovem **"pojasnovanjem"** tudi čitati sledeči odstavek: "..... Nikakor pa ne gre, da bi kdo sodil, kteri sploh še nikdar urada videl ni, o delu, koliko ga je, in v kolikem času se lahko opravi." Mi z našega stališča, tej g. Kržetovi trditvi sicer pritrdimo, toda ne brezpogojno. V prvi vrsti se nam dozdeva, da g. Kržetova uradna izobrazba, tudi ni bogsive kako dalekosežna, kajti pri "Vinarski zadrugi" v Pulju, si je sicer "prakso" prisvojil, toda pri S. N. P. Jednoti tu v Ameriki, se mora nekoliko drugače uradovati, in "komarja" uredovati je zopet nekaj drugačnega. — Pa naj si bode, kakor hoče, toda to nam v glavo ne gre, in ne gre, kako, da se more g. Krže s slavospevom obdajati, katerega so mu "zakrožili" gg. Louis Andolšek, Frank Mladič in Frank Bernik, z "Izjavo" v glasilu z dne 17. novembra t. l. 2. stran! Enkrat pravi g. Krže, da odborniki o uradovanju ničesar ne umejo, a v drugič si pa pusti od "nevednežev" pohvale izrekati o vzornem in preobloženem poslu, katero priliko le ti gospodje nezamudijo, da ne bi sami svoja "potna" čela pokazali, ter vskliknili: "Glej človek — nas, kako smo naporni — natančni!" A, tudi s temi gospodi se bomo še bavili, da jim "lavorike" po zasluženju pristrižemo.

Gospoda Andolška, kot uradnika Sakserjeve bančne filijalke, v Clevelandu, O., g. Bernika, kot bivšega profesorja na neki chicaški "Univerzi" in konečno g. Frank Mladiča, kot starega salonarja, kateri ume dovolj računati in 'presojati', da jih ne moremo k "nevednim" ljudem prištevati ter so nekoliko urade tudi od znotraj vidili; tedaj vprašamo: Ali ste omenjeno "Izjavo" iz prepričanja podpisali? Ako da, tedaj koliko daleč seže Vaše prepričanje? Za slučaj pa, da ste "Izjavo" kar tja v en dan podpisali, ste z Vašim podpisom storili, kar se po naše reče: **Prevara! Tudi takim gospodom odrekamo zaupanje!**

To so dejstva, katera jasno kažejo kako gospodarstvo je pri S. N. P. Jednoti! Kdo je kriv temu? V prvi vrsti je glavni krivec gospod glavni tajnik, Krže! To je tisti gospod, koji ima debelo kožo, in se ga nič ne prime. V gnjezdil se je bil pri glavnemu uradu z raznimi obljubami, vse je znal, vse je vedel in vse mu je bila otročja igrača! A, kdor mu je vse to verjel, se je prokleto varal. Mi ki imamo izkušnje, smo koj od pričetka nezaupno g. Kržetovo blebetanje opazovali. Posrečilo se mu je pri konvenciji v La Salle in pri izvanredni v Chicagi, delegatom toliko peska v oči nametati, da niso znali po kaj so prav za prav na konvencijo prišli. Prišlo jih je bilo nekaj mož, koji so se zavedali svoje dolžnosti. Niso prikimavali, temveč nastopili so kot mora mož na stopati, kadar je potrebno, toda s svojim nepristranskim možatvom, so si bili lastni grobokopi, ter postali so žrtev tistega absolutoričnega 'bosa' kteri sliši na ime: Krže! — Bili so iz Jednote izobčeni, **kot ruvarji proti Jednoti** a v resnici so bili **ruvarji proti nepravilnem in samooblastnem postopanju g. glavnega tajnika Kržeta!**

(Pride še.)

IZ WESTMORELAND, OKRAJA V PENNSYLVANIJI.

Ker se v našem okraju nahaja osem društev Slovenske Narodne Podporne Jednote, veže nas dolžnost, da malo spregovorimo o tej naši organizaciji iz katere že zadnji čas kukajo "blagoslovljeni" nosovi in vedno bolj in bolj se čuje o raznih pikantnostnih pri Jednoti, storjene po njenem odboru, katerem sedi na čelu glavni tajnik Fr. Krže, bivši "izdajavec" pred letom poginulega komarja. Že dalj časa opazujemo, kako si ti možakarji dovoljujejo mastne plače iz Jednotnega žaklja kateri jim je vedno široko oddrgnjen, mnogo se porabi za veliko nepotrebnih stvari. Za razne ekspedicije, katere pošilja imenovani odbor se porabi skoraj četrtino. Koliko je stal pohod v Milwaukee nad društvo "Sloga", katero je postalo samostojno in kot tako ni hotelo izročiti Jednoti svoje blagajne, kakor "predpisujejo" pravila, to ne stoji v nobenem računu, pač pa je bilo enkrat omenjeno v "Glasilu", da je nek odvetnik že uzel na račun 50 dolarjev, da z "grdo" prisili omenjeno društvo, da izroči Jednoti blagajno v kateri niti ni bilo morda 50 dolarjev, katere je vzel odvetnik na račun za jedno pot. Seveda to mora ostati tajno, da bi se društveniki ne zgražali nad takim gospodarstvom. Res, ako prevdarimo prav, ni Jednotni položaj nič boljši, kot je bil pred letom, ko se je Klobučar upiral izročiti odboru blagajno. (Obratno; sedaj je veliko na slabejem. Op. ur.)

Tajnik Krže se sprehaja po chicaških parkih z "malenkostno" plačo, nekaj manj kot štiri dolarje na dan, v njegovem uradu se pa leno obira "prepotrebni" pomočnik od "preobilega" dela, za ktero je tudi malenkostno plačan. Na tak način se bode res moral asesment povišati, $1.25 ne more nikakor zadostovati ako prevdarimo kakšne stroške ima Jednota, ker iz Jednotne blagajne vse gre in sicer na račun onih, kateri asesment plačujejo!

Najbolj nas je razočaral zadnji "Glas Svobode", ki pravi da primanjkuje pri Jednoti $765.61 za katere nikdo ne ve, kam so izginili; gotovo so posledica "uzornega" gospodarstva. Na ta način mora iti vse rakovo pot. Ako se pa gospoda malo potipa, začno se sklicevati in zvijati na svojo delavnost in trud, katerega "store" za Jednoto. "Jednotina blagajna je zopet par stotakov na boljem", kriči ob vsaki priliki, v resnici pa je to ravno nasprotno. Jednotna blagajna hira dan za dnevom in bo hirala dokler bode Krže in njegovi drugovi na krmilu pri Jednoti.

Po mojem mnenju, kot član enega izmed osmih društev Slov. Nar. Podp. Jednote, bi bilo najbolje, da se prej ko mogoče imenovane pijavke zajedno s Kržetom postavijo na cesto in se izvoli novi glavni odbor, da zopet red naredi, ako ne, lahko dočakamo, ko bodemo nekega lepega dne izvedeli novico, da je S. N. P. Jednota — bankrotirala vsled slabega gospodarstva glavnih uradnikov.

Da se to prepreči naj skrbi kako zaneslivo društvo oziroma naj se v to svrho vsa društva zjedinijo, da se izvoli novi glavni odbor in se da sedanjemu zasluženo brco, ker le na ta način je mogoče se izogniti neljubim posledicam.

V nadi, da se to kmalo zgodi pozdravljam vse člane S. N. P. J.

Član S. N. P. J.

Opomba uredništva: Dopis smo priobčili brez podpisa na izrečno željo g. dopisnika, toda ime je pri nas na razpolago, ker take dopise brez podpisa ne priobčujemo. Sicer ne umemo zakaj da g. dopisnik javno ne nastopi, ker bi vsestransko bolje bilo.

Ravno izdan!

Severov Slovenski Almanah za leto 1909 je sedaj pripravljen za razpošiljatev. Ta kolendarček ima 64 strani na katerih so opisana zdravila in kako je ista rabiti v slučajih bolezni. Vsaka hiša bi morala imeti enega teh kolendarjev pri roki. Vprašajte za istega pri Vaših groceristih ali lekarnarjih. Dobite ga brezplačno, ako ga pa nimajo pa pišite naravnost na nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. Pošljemo ga zastonj.

Svečani obed.

Mi vsi radi posvečujemo praznik s čim primernejšem obedom, in za to se pripravljamo že dolgo predno dotični dan pride, ter je tako že vse pripravljeno na veselje. Toda, kaj pa z tvojim želodcem? Ako ni ta tvoj organ v pravilnem stanju, potem tudi ni vredno tolikih priprav za ta obed. Ako tvoj želodec noče sprejemati toliko hrane, kot kadar si popolnoma zdrav, rabi Trinerjevo ameriško zdravilno vino in tako bodeš dobro pripravljen za svečani obed. Ono ti bode dalo slast do jedi in vspešno prebavnost, ker ne vsebuje nikakoršne škodljive tvarine ter hitro deluje v vsih slučajih.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 616—622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Demonstracije in rabuke so na vseh koncih in krajih Avstrije na dnevnem redu. V Pragi se ponavljajo kravali zaradi "bumla" nemških buršev. Nastopala je policija in žandarmerija, slednjič pa tudi vojaštvo, bilo je več ranjenih in mnogo ljudi so zaprli. V Trstu so bile demonstracije zaradi italjanskega vseučilišča. Tudi te so bile zelo hrupne. V Gradcu so bili pretepi med nemškimi in slovenskimi dijaki. Vlada in merodajne stranke pa nočejo razumeti, da se vprašanja, ki so zrela za rešitev, morajo rešiti in da se s samimi "paliativnimi" sredstvi ne ozdravi tako huda bolezen, kakor je korumpirana avstrijska.

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

PRESELITEV!

Frank Sakser Co.
in
"Glas Naroda"

se nahaja od sedaj naprej
v lastni hiši

82 CORTLANDT ST.,

To je tik Pennsylvania železnice, postaja Cortlandt St. Station ali dober blok od Baltimore & Ohio železnice . . . . . .

Slovanska Delavska Podporna Zveza

v Conemaugh Pennsylvania.

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1. Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: IVAN BREZOVEC, " "
Glavni tajnik: IVAN PAJK, P. O. Box 328 " "
Pomožni tajnik: JOSIP DREMELJ, " "
Blagajnik: IVAN KUKOVICA, P. O. Box 435 " "
Nadzorniki: *Predsednik: FRANK ŠEGA, Box 406* " "
II. nadzornik: JOSIP CULJKAR, " "
III. " IVAN GLAVIČ, " "
Porotni odbor: *Predsed.: MICHAEL AMERŠEK, 824 Park Ave, Johnstown, Pa*
II. odbornik: IVAN SPENDAL, Conemaugh, Pa
III. " MARTIN PETRIČ, " "
Zapisnikar: FRANK PAVLOVČIČ, " "
Vrhovni zdravnik: J. M. FERREL, " "

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se blagovolijo pošiljati na gl. tajnika IVAN PAJK, Box 328 Conemaugh, Pa.

Cleveland, O. 14. dec. 1908.

Prosim malo prostora, da nekoliko opišem zakaj da sem prijel za pero.

V nedeljo 13. dec. je bil sklican shod v Knavsovi dvorani radi ustanovitve clevelandske Jednote. Prišel sem tudi jaz tja, želeč si slišati in zvedeti, kaj da je vzrok, ker se vse dela tajno ter se ne upajo z barvo na dan. Prišlo nas je k zborovanju do 8. ure zvečer približno 70 mož različnega mišljenja. Ob 8. uri je izvoljeni predsednik otvoril shod, ter nam je pojasnjeval zakaj da se gre in zakaj, da je sklican shod. Kmali po tem se je pričela živahna debata po dvorani, ter so se na predlog nekega gosp. Hrvata prečitale listine, kako in pa na kaki podlagi se naj ustanovi Jednota in pa kaki asesment se bo moralo plačevati. Seveda, da je prišlo to do razpravljanja med navzočimi rojaki. Večina jih je bilo zato, da nikakor ni mogoče plačevati tako visokega asesmenta, in to zaradi tega, ker je naše ljudstvo navajeno le na taka društva, pri katerih se dobiva bolniška podpora. In ko je bilo povedano, da se namerava Jednota ustanoviti le za slučaj smrti, je nastalo viharno po dvorani, akoravno je tajnik natančno pojasnoval, da ako kdo plača n. p. $100 nemore $200 iz blagajne dobiti.

Vse je naredilo vtis nekake nezaupnosti in to, kakor sem jaz izprevidel, zaradi nepravilnega sklicovanja shoda. Spoznal sem po lepemu govoru nekega gosp. Hrvata, ker jim je povedal, da ako hočejo Jednoto združeno ustanoviti, da bo imel pravico pristopa vsaki Slovan, naj si bo Slovenec, Hrvat, Srb ali Poljak. Pojasnjeval je, da ni drugače mogoče ustanoviti združeno Jednoto, kakor da se vsi narodi vpred posvetujejo v stvari, in da se potem šelej lahko skliče ustanovni shod.

Na to posežem tudi jaz v razgovor in poudarjal, da je to lepa ideja, da bi se že enkrat zamogli zjediniti, ker le v **edinosti in slogi je moč kaj storiti.** Tudi sem se izjavil, da sem takoj ud Jednote, ako se ustanovi na pravi podlagi.

Resnično je, da bi bilo prekoristno ako bi se v Clevelandu ustanovila Jednota na podlagi, kakor je bilo slišati, **samo prave voditelje je treba.**

Naposled sem vidil, kako različnega mnenja so bile govorance, eni so trdili to, drugi ono, a večina je bila za to, da nas je premalo in zakaj da so shod zadnji dan šelej naznanili i.t.d.

Konečno se oglasim zopet jaz in vprašam g. predsednika, zakaj da imamo list "Clevelandsko Ameriko" tukaj? Svetoval sem, da ker imamo zmožne osebe tukaj, bi bilo koristno, da se naznani v listu, kaj se namerava. Omenil sem tudi, da je v clevelandski naselbini veliko Slovencov, Hrvatov Srbov, soloh Slovanov in da bi bilo vspešno, da se v listih opiše in razjasni stvar, da obširno rojaki zvedó in ne le samo v enem gnezdu.

Gospod predsednik je odgovoril:

"Ja veste, ja-ja-ja veste, res smo malo bolj tajno delali, in to pa zato, da bodemo kar na tiho ma ustanovili Jednoto, in potem bodemo pa rekli: Alo, — sedaj pa imamo Jednoto! Sedaj pa le na dan ž njo!"

Na to se oglasi mogočni in plemeniti gospod Josip Jarče, rekši: No bodem pa jaz nekaj povedal! In res, ko dobi besedo, reče: "Znano vam je in vem, da se vsaki spominja, kaj da smo brali v par številkah nazaj v tem **grdem in umazanem listu** "Glas Svobode" — (Dobro! Tudi mi se bomo slinastega **gospoda?** Josip Jarca spominjali ob svojem času, toda po naše. Op. ur.) Kot zastopnik "Glas Svobode" mi je bila dolžnost odgovoriti ali ni mi bilo mogoče, ker je nastal hrum, kot na shodu, torej naj odgovorim danes tem potom:

Dobro, predobro poznam gospoda mogočnega Jarca, kateri ima vedno na jeziku, kadar z nakano propade: **"Brez boja, ni zmage!"** Da ne bodo govorili in ugibali, kdo da je bil dopisnik zadnjih dopisov v listu "Glas Svobode", povem Vam jaz, da je bil **pravi vaš pristaš,** toda iščite si ga sami. "Glas Svobode", piše pa za to, ker je **odkritosrčen** list in ne strahopetnik, kakor so Vaši, pod rimsko komando stoječi, listi.

Sicer pa so nekteri možje pri odboru, kojim moram izrečti čast, ker so resno pripravljeni delati za napredek in procvit našega naroda. A g. Jarcu pa rečem danes le toliko, da ako hoče natančno zvedit, zakaj da se on poganja za ustanovitev Jednote, mu bom jaz stališče pojasnil, in akoravno, kot priprost delavec bom še prijel za pero.

Povem pa vam danes, da ako nebodete delali **javno** o taki važni zadevi, nebodete nikoli dobili pravega zaupanja pri ljudstvu.

R. Perdan.

Calumet, Mich. 6. dec. 1908

Cenjeni mi "Glas Svobode!" Da se zopet k tebi oglašam ni čuda; kajti čital sem v tvoji 49 št., da je naša goska zletela k vam v Chicago. Saj vendar v Chicagi ni nič toplejši kraj, kakor tukaj sem si mislil; ko pa slišim, da ni šla radi toplote k vam, marveč za to, ker ga je neki severinčan po kljunu telebnil. In ker mu sedaj rana hudo oteka, šel se je zdravit in dolži nekega "burgormojstra", kateri pa je popolnoma nedolžen. Goska! Nisi ga pogodila. "Burgormojstrov" je tukaj veliko, kateri te iz srca "glajhamo." Ti svoj kljun na dolgim vratu, v vsako mlako vtakneš in potem še po cesti in mirni vodi "žumpaš", katero pa niti ti in ne vso "Damlje" ne razbrcate. Da ti svojo skledo ponesnažiš, to je resnično. Vsaki Slovenec na Calumetu to potrdi in upamo, da ti bo sv. Jožef dal brco v "črapo" tam januarja meseca.

Da bodo čitatelji "Glas Svobode" vedli, kakšen naprednjak da si, hočem tu nekaj navesti: Ko je bila konvencija S. Hr. Zv. bila je tudi goska tam, in Zveza se ima zahvaliti edino goski, da so uredili najbolj napredne točke. Eno teh točk tu navedem: Goskin in Džinkov predlog je bil sprejet, "da se vsaki član Zveze, koji je socijalističnega mišljenja, ali pa da je član S. N. P. J. izključi v 60 dneh." Goska! Zakaj nisi to novico poslal v Chicago, ki si jo nesel takoj po konvenciji v Evening News? Iz Chicage bi bil gotovo pohvalo nesel dam v svoj in tuji kotec. Zakaj sedaj ne izključuješ člane soc. mišljenja? Ali morabiti še ni zdravnika iz Damlja, kteri ima nalogo člane preiskavat in tebi poročat, so li socijalističnega mišljenja.

Še nekaj bi bil skoraj pozabil. Tisti goskar je bil nekoč socijalist, toda skupaj eno leto dni! Stvar je ta: Ker ni mogel pri Josipu tajništvo dobiti je rekel: "Sedaj bom pa društvo organiziral za S. N. P. J. in bodem socijalist." In res je bil eno leto. Ali ni to smeha vredno? Nabiral je člane za neko društvo, toda ni mu šlo. Kajti vsaki zaveden človek si je mislil: "Kam bom šel s to neumno gosko." In tako je ostalo, da društva "Goskarjev" ni.

Cenj. ured. "Gl. Sv.!" Nikakor ne verujem, da Vam je goskar poslal z onim dopisom svoje ime, marveč mislim, da niti Vaš naročnik ni. Nekoč sem bil pri njemu v gostilni, pa pride Vaš zastopnik, ter ga vpraša če bo ponovil naročnino in plačal, a on se je zarežal, da ne, "ker so mi list vstavili". Vaš zastopnik pravi, da kako ga ne bojo vstavili, ker že dve leti naročnino dolguješ, a on, ker ga je sram bilo, je trdil da je samo pol leta dolžan, in da je bil list za to vstavljen ker je naročnik na "Proletarca." Smeha dosti!

Vrhuvec.

Voščilo.

Vsem Slovencom širom Amerike, želim vesele božične praznike ter srečno novo leto, izvrstne zabave ter boljše čase.

Ob jednem prosim za Vaše naslove, posebno tiste koji ste socijalističnega mišljenja, da tako sporočim o zasebnem listu "Proletarcu", ako bo hotel sprejeti, — koliko nas je "zavednih" leta 1908.

Nadalje se zahvaljujem "sodrugu" Frank Mladič-u, ker se po Chicagi hvali, da so "oni" imeli prednost imeti, kot Glasilo Slov. Del. Podp. Zveze v Proletarcu; kar je tudi istina, a jo odklonili, čeravno je tukajšni socl. klub št. 3, solastnik istega. Ni li tako France? No, to je tudi napredek — nazaj!

Če kedo izmed rojakov želi natančnejšega pojasnila, mu drage volje ustrežem.

S soc. pozdravom

Frank Pavlovčič
Delničar "Jugo. Del. soc. Zveze"
Conemaugh, Pa., Box 305

KNJIŽEVNOST.

Prejeli smo 11. snopič "Svobodna Misel" za mesec novembr t. l. Vsebenina je vseskozi zelo zanimiva, ter jo našim rojakom najtopljeje priporočamo.

Pripomnimo, da kakor razvidimo iz 11. snopiča, stane celoletna naročnina za v Ameriko **Kr. 3 in ne Kr. 2.50,** ker le ta naročnina velja le za Avstro-Ogrsko.

Naročnino sprejema: Upravništvo "Glas Svobode", 597 W. 20. St. Chicago, Ill. in stane celoletno 65c. a neposredno pri upravništvu "Svobodna Misel" v Pragi-Vinogradi, Češko — Austria, pa 3 Kr. V obedveh slučajih je denar z naročbo vposlati.

Hrvatski Radnički Prosvjetni i Politički Savez v Americi, je pričela izdajati "Narodno Knjižico in smo prejeli 1. zvezek. Knjižica vsebuje ameriški poštni red, posebno z ozirom pošiljatve denarja po Ameriki in v staro domovino; je prav lična in jako pripravna. Cena ji je **3 cente** v poštnih znamkah ter se naroči: **Mato Bogdan,** 606 S. Centre Ave. Chicago, Illinois.

Popravek.

Podporno društvo "Zvesti Bratje" se ni v Dodson, Md. ustanovilo, kakor je bilo v zadnjič poročano, temveč v Garrett, Pa.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

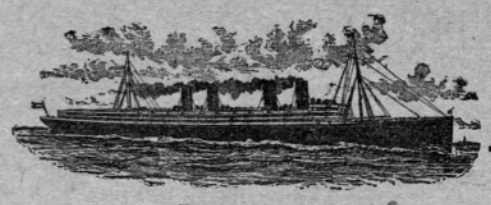

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Oceania.....9. dec., 1908
Martha Washington 19. dec.'08
Alice.....30. dec. '08
Laura..... 13. jan. '09

"Laura in "Alice" sta **nova parnika na dva vijaka.** "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnokar zapustila ladjodelnico ter sta najnovejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: ☞ Za Avstrijo--TRST, za Ogrsko--REKA Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v **SLOVENSKEM JEZIKU**

Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
2 Washington St., New York, N. Y.

Zaloga pohištva

Dobavlja kompletne sobne oprave. Vedno velika izbira. Tapetniško blago in železno pohištvo.

V. KOBZINA-tu
580-582 Blue Island Ave.
CHICAGO, ILL.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA
Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

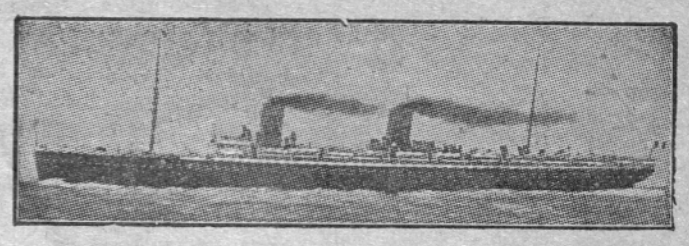

New Yorк v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence .....30.000 HP
La Savoie.....22.000 HP
La Lorraine .....22.000 HP
La Touraine .....20.000 HP
Chicago, nov parnik.....9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnikza zapad, na **71 Dearborn St. Chicago, Ill.**

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — **A Horwat, Joliet, Ill.**

Trgovina s novodobnim obuvalom

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT
631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Banke

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek. : Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**

650 Blue Island Ave.

Veliká Dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

WELKY'S
Restavracija in gostilna
552 Blue Island Ave.
CHICAGO
vogal Loomis in 18. ceste. Telefon Canal 1458

JOSIP REMSKO
GOSTILNIČAR
163 Reed St., Milwaukee, Wis.

se priporoča rojakom za obisk. Postreže s prístnimi pijačami in izvrstnimi smodkami. Na razpolago

KEGLJIŠČE in DVORANA

V ITALIJO

v Egipt in adrijansko morje, ter azorsko obrežje in Madero, vse v divnih pokrajinah, kjer je zimsko podnebje kot poleti, preplujejo parniki

Cunard Line.

Društvo vstanovljeno leta 1840 (posluje 69 let.) Velikanski novi parniki **novodobno** opremljeni

CARMANIA, (trojne turbine in vijaki) največji in najlepši parobrod sveta,

CARONIA, (z dvojnimi vijaki) 666 čerljev dolg, in z 20.000 ton vsebinske moči.

Dva največja parnika sveta;

CARONIA odpluje iz New Yorka, 28. novembra, 7. januarja in 18. februarja.

CARMANIA odpluje iz New Yorka 21. januarja in 4. marca.

V Ozore, Madera, Gibraltar, Genova, Neapol, Aleksandrijo, Trst in Reko.

Vsi novi in novodobno opremljeni parniki
Carpathia z 13.600 tonami
Slavonia z 10.600 "
Pannania z 10.000 "
Ultonia z 10.400 "

Vse pojasnila daje **CUNARD parobrodno društvo,** L. t. d.
F. G. WHITING, Mgr. West, Dept.,
S. E. CORNER Dearborn in Randolph Str. CHICAGO.

Kakor tudi vsi lokalni agenti.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Največja zaloga raznovrstnih harmonik. Pišite po cenik.
Raznovrstne
GLASBENE INSTRUMENTE
prodaja in popravlja
Josip Jiran
459 W. 18th St. Chicago, Ill.

IZ STARE DOMOVINE

21 šolskih otrok se je zastrupilo pri Sv. Barbari v Halozah. Neki deček je vrgel velik kos bakrenega vitrijola v posodo, iz katere so potem pili otroci vodo. Zdravnik jih je komaj rešil smrti.

Krajevne skupine slovenske sekcije "Svobodne Misli" so se ustanovile v Krškem in v Pragi. — List "Svobodno Misel" tiska in ekspedira sedaj tiskarna Lampret v Kranju, uredništvo pa ostane še nadalje v Pragi.

Z vinom je pogasil ogenj. V Turnašici na Hrvaškem je pri kmetu Spoljariču nastal ogenj, ki je grozil, da mu upepeli vse imetje, ker ni bilo vode pri roki. Kmet je odprl vinski sod, v katerem je bilo 16 hektolitrov vina in s tem je pogasil z domačimi ogenj. Če se žeja gasi z vinom, zakaj bi se pa še ogenj ne?

Avtomobilistična proga med Trstom, Opatijo in Reko. Spojenje Trsta z Opatijo po avtomobilistični progi, na katero se je mislilo pred več leti, bo kmalu gotova stvar. Sedaj se osigura financielna stran podjetja, katero bo velike važnosti tudi za Reko, ki bo tako spojena s Trstom in Opatijo.

Konec bojkota pivu na Koroškem. Zdaj je tudi na Koroškem konec bojkota piva. Napovedano zvišanje cene piva se za delav. konsumna društva in tovarniške kantine zniža za petino. Odpuščeni pivovarniški delavci se zopet spejmo v službo, drugih ne bodo odpuščali. Leta 1909, 1910 in 1911 bo zveza pivovaren dala po 1500 K za ponesrečene delavce sporazumno z vodstvom soc. demokratične stranke.

Eksplozija. V Petanjcih pri Radgoni je hotel Vogler na svojem travniku urediti drugi studenec za slatino. Tam je bil že precej globok studenec, katerega je pa dal še izkopati globlje. V globočini 40 metrov pa se je naenkrat zgodila eksplozija. Metalo je pesek, premog in kamenje 40 do 50 metrov visoko. Strokovnjaki menijo, da so se nabrali v globočini plini, katerim se je odprl izhod in so bruhali z vso silo na dan. Eksplozije so se ponavljale celih osem dni in se je z velikim trudom in nevarnostjo komaj posrečilo nevarno luknjo zamašiti.

"Zur Aufklärung". Pod tem naslovom je "Kranjska hranilnica" v uradnem listu objavila dne 28. nov., kakor piše 'Slovenski Narod' lolgovezno vzdihovanje, v katerem se zrcali strah, ki ga ima ta zavod pred zavednim občinstvom. "Kranjska hranilnica" poje sama sebi slavo in se hvali na vse pretege. Ker nam vse konfiscirajo, ne moremo te peremijade po zasluženju pojasniti, vprašamo pa "Kranjsko hranilnico", kako jamstvo ima za vloge 56 milijonov? Razen rezervnega fonda nima prav nobenega jamstva. To govori dovolj.

Razveljavljena razsodba ptujskega okrajnega sodišča. Ptujsko okrajno sodišče je obsodilo nekega slovenskega volilca zaradi prestopka paragraf 15. novega državnozborskega volilnega zakona, ker je na shodu "Štajercijancev" zaklical: "Ne pripustim shoda". Obsojeni se ni pritožil ter je kazen prestal. Generalna prokuratura pa je na lastno roko vložila ničnostno pritožbo v varstvo zakona, in najvišji sodni dvor je razsodil, da je ptujsko okrajno sodišče z obsodbo kršilo zakona, ker je za kršenje volilne svobode treba vedno fizičnega nasilja. Zaradi tega se je razsodba razveljavila ter se je obsojeni vkljub prestani kazni oprostil.

Uboj. V Gornji Volščini pri Št. Lenartu na Štajerskem sta bila kočarjeva sina Vincenc Ljubec in Franc Zorec napadena s koli od fantov Jožefa Žmavca, Franca Grafonarja, Alozija Žmavca in Rudolfa Pečovnika. Ljubec je bil ubit, Zorcu je bila pa strta samo lobanja. Obsojeni so bili Jožef Žmavc na 10, Franc Grafonar na 13, Alozij Žmavc na 7 in Rudolf Pečovnik na 5 mesecev ječe. V Ljubljani je pa Nemec Stanger ubil lobanjo Slovenca Stritarju, da vse življenje ne bo zdrav po izreku sodnih izvedencev, pa je plačal samo par kronic!

Obsojen sodnik. Pred goriškim okrajnim sodiščem je bil obsojen sodni tajnik Karel Covacig na 50 K globe oziroma na 5 dni zapora, češ, da je pri neki kazenski razpravi kot razsojajoči sodnik razžalil na časti tožiteljico Marijo Zuljan rekoč ji: "Kaj mislite, ker ste si dala kapelin na glavo, da ste bolj pametna, ali ste neumna". Covacig je bil obsojen in contumaciam, ker ga ni bilo k razpravi. V drugi instanci je bil pa obsojenec — oproščen!

Strašno obtožbo objavlja Marjanovičeva hrvatska revija "Zvono". Pred tednom je umrl in bil v Sarajevu pokopan veliki pesnik Silvije Strahimir Kranjčevič. Med drugim piše omenjena revija sledeče: "Kranjčevič je ležal šest mesecev na dunajski kliniki. Negovale so ga "usmiljene sestre". Njihovo usmiljenje je bilo zares veliko. Pretrpel je več operacij, ampak pretrpel ni "božje kazni". Usmiljenke so mu na vse načine prigovarjale, naj se izpove in sprejme obhajilo. On ni hotel. In glej čuda: kateri niso bili več tako čisti kakor bi morali biti, nastalo je gnojenje. Od tega časa je nastopila zadnja smrtonosna faza njegove bolezni. Njegovo stanje se je pohujšalo, usmiljenke so mu pa govorile v lice, da je to božja kazen, ker ni sprejel obhajila . . ."

Tudi škof Šarič lovi duše na smrtni postelji. "Proti koncu svoje bolezni" pravi "Zvono" je Kranjčevič prosil in rotil prijatelje, naj drže pope daleč od njega, ker bodo poskušali, da bi ga slabega zvabili na dejanja, ki jih smatra za nezdružljiva s svojim prepričanjem. Nekemu prijatelju je dejal: "Glej, ljudje postajajo pred smrtjo navadno pobožni, jaz pa, čim več razmišljam, tem manj morem verovati." Agonija je nastopila v nedeljo, umrl je v četrtek. V sredo je prišel škof Šarič k njemu. Prišel je kakor prijatelj kakor je prihajal večkrat, ampak prišel je tudi, da bi mu dal zadnje pomazanje. Gospe je dejal, da mora to storiti, ker drugače pesnik ne bo pokopan in bodo sitnosti. Kranjčevič je ležal brez zavesti. Z nobenim udom ni mogel ganiti. Sarič ga je pomazal in mu je položil na nema in nepomična usta križ. Potem se je obrnil in "opozoril": "Poljubil je križ"...

Nesreče na železnici. Pred Zagrebom sta 1. t. m. zjutraj trčila skupaj dva osebna vlaka. Strojnik je mrtev, več oseb je hudo ranjenih. V Veliki Gorici sta trčila skupaj dva tovorna vlaka. Tudi tam je bilo več oseb težko ranjenih. Vzrok je bila baje gosta megla.

Boj z medvedom. Dninar Miha Humica iz Ruske na Moravskem je šel s 13 letnim sinom v bližnji gozd po suhljad. Kar sta ju napadla dva medveda. Stari Humica, mož 62 let je imel sabo sekiro, to je vrgel z vso močjo proti enemu medvedu in ga je tako prepodil. Drugi medved pa je planil na Humico in ga strašno zdelal. Humica je poskušal žival zadaviti, toda brezuspešno. Na srečo pa je velikanski medved izgubil ravnotežje in se strkljal po strmem pobočju nizdol. Humičev sin je poklical medtem ljudi, ki so smrtno ranjenega očeta nesli domov.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

za leto 1909

je dobiti s poštnino vred za 30c. Koledar je zelo obsežen in primerno darilo za božic ali novo leto.

Naročila naj se pošiljajo

Upravništvu "Glas Naroda",
82 Cortlandt St., New York

Organizacija je moč, s ktero računajo vaši delodajalci.

NAVARNO ZNAMENJE

Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je **navarno znamenje narave.** Marebiti je bodlaj, slabost, zabasanost, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdobro, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako vživate

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepčuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Storilo Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odrašenim. Koristi vsakem želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINER-JEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih.

Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovatelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

Slovencom in Hrvatom

da točim v svoji

gostilni

zraven **Atlas pivovarne** razven dobre Atlasove pive **MAGNET** tudi najboljša Californijska vina ter izvrstne rakije, in sicer na

680 BLUE ISLAND AVENUE

Nadalje postrežem s prostim mrzlem in gorkem prigriskom dopoldne in popoldne, a opoldne dajem izvrstno **kosilo za 15c s kozarcem pive ali vina.**

IG. F. HALLER, lastnik

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHIŠTVOM

624 626 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zedovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

J. HERMANEK

633 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Ostrige, raki, ribe in velika zaloga konzerv

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE $2,500,000.00
GLAVNICA . $200,000.00
PREBITEK . . $100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. **imamo tudi hranilne predale.** Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Gabriel Vouk, Edini slovenski **krojač**

v Chicagi; naznanja slav. občinstvu, da je prevzel obrt od g. **M. Erklauca,** ter nakupil raznega blaga v izdelovanje novih in popravo starih oblek po zmerno nizkih cenah. Se priporoča

Gabriel Vouk, 624 S. Centre Ave.
CHICAGO, ILL.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

756 W. 19 St. Tel, Canal 6296

5.75 Im. 17 JEWELED RAILROAD WATCH

Patentiran navijalnik, za možke ali ženske 18k **SOLID GOLD** filled z lepo okrašenim dvojnim pokrovom, drži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnicah, **JAMČENA ZA 20 let.** Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za $5.75 in vozne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezetira **NE PLAČAJ NITI EN CENT.** Pomisli pa, da lahko plačaš $35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno verižico in privezek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH Co
505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

SEDAJ JE ČAS. Zakaj ne date svojim prijateljem **DOBRE SLIKE** za božično darilo. Sedaj je čas, da si jih date narediti pri

Wilke

Izkušenem fotografu

on je mož za to, in čas je sedaj, da podarite sorodnikom in prijateljem lepe slike po nizki ceni.

391-393 Blue Island Ave., vogal 14. Place

USTANOVLJENA L. 1883 — CHICAGO — PHONE CANAL 287

No. 1005. - Guaranteed under the Food and Drugs Act, June 30, 1906.

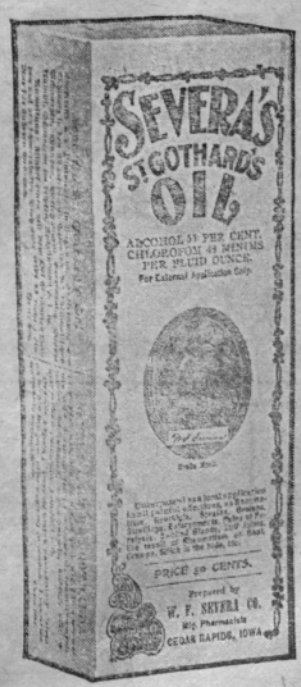

Dobro mazilo

Lahko se prepričate, da ribanje premaknjenega členko ali bolečih udov radi živčnega revmatizma z zdravilom, kot je

Severovo Olje sv. Gotharda.

odstrani bolezen in vnetje ko so že vsa druga zdravila bila brezuspešna. Tudi izkušnja uči, da je to olje boljše mazilo kot katerosibodi drugo. Cena 50 centov.

Kako dobro mazilo j naše Olje, piše gosp. Chas. Coniff, Ashley, Pa., kot sledi:

"Prosim, da sprejmete iskreno hvalo za poslano mi Olje sv. Gotharda. Imel sem hudo trganje v nogi, pa po rabljenju vašega mazila samo ŠTIRI dni so vse bolečine izginile."

Zdravniški svet zastonj. :-: Severova zdravila se prodajajo v vseh lekarnah.

Krepčilo.

Novo življenje in prenovitev človeškega telesa ter okrepčilo želodca in odstrajenja vseh neredov se dobi pri rabljenju zdravila, ki je res zanesljivo, in to je

Severov ŽELODČNI GRENČEC.

Osebe, ki imajo omajano zdravje in oni, ki trpe na slabem želodcu, bodo si veliko opomogle, ako rabijo to toniko nekaj časa poredoma. Cena 50 centov in $1.00.

Prehlajenje.

Prehlajenje se najrajše primeri v zimskem času. Ako se pa ne stvar začne zdraviti dokler še ni hude nevarnosti, potem se ni bati raznih pljučnih bolezni, katere sledijo za prehlajenjem.

Severov BALSAM ZA PLJUČA

je zdravilo, ki še ni nikdar bilo rabljenjo brez uspeha proti kašlju, odstrani bolečine in šegetanje v grlu, prepreči prehlajenje in zabrani nasledicam hudih pljučnih bolezni.

Cena 25 in 50 centov

Severov almanac dobite zastonj. Vprašajte zanj pri lekarnarjih.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave. blizo 18. ulice Chicago, Ill.

Nekatere prodajalne trde, da

cena tega ali onega je za polovico...

nižja. Mi tega ne storimo. Temveč pridite in oglejte si naše blago. V zalogi imamo najlepšo vrsto OBLEK, SLAMNIKOV, KLOBUKOV, OVRATNIC, SRAJC SPODNJE OBLEKE itd. Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke.

Oglejte si našo zalogo OBUČE.

TEL. CANAL 1198

Kloboučníci a obchodníci zbožím výpravným

ZAKÁZKOVÉ PRÁCI VĚNUJE SE ZVLÁŠTNÍ POZORNOST

598-600 BLUE ISLAND AVENUE

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagi in drugim po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravnokupljenem

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" pivo in vsakovrstne likerje. Unijske smodke na razpolago. V zabavo vam služi popravljeno kegljišče in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

611 So. Center Ave.,

blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

ANTON LINHARD & SON

— Pogrebnika —

Kočije za dobiti za vse priložnosti

471 W. 19th Street Chicago, Ill

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue

CHICAGO.

GOSTILNA

SLOVENSKI DOM

NA NOVEM PROSTORU

583 S. Centre Ave. vogal 18 St.

Slovenci in drugi bratje Slovani, kateri hočejo izvanredno dobro postreženi biti, naj pridejo da se prepričajo osebno. Za kar vabi s poštonvanjem

Mohor Mladič

RAZNO IN DRUGO.

Nenasitni erar. V Avstriji in na Ogrskem so začeli študirati vprašanje o ustanovitvi monopola za vžigalice.

Italijanske finance. Italijanski državni proračun za leto 1909. izkazuje 30 milijonov prebitka.

Pariška megla. V Parizu imajo tako gosto meglo, da so morali ustaviti promet tramvaja. Zgodilo se je že mnogo nesreč.

V ogrskem državnem zboru je trdil minister Andrassy, da uživajo nemadžarske narodnosti na Ogrskem toliko svobode kolikor v nobeni državi narodi, ki ne vladajo. Moral je pa priznati, da se ne dovoli nemadžarskim narodom nobena politična organizacija. Res, čudne pojme o svobodi imajo madžarski grofi.

Čudna konfiskacila. "Lidove Noviny" so bile nedavno konfiscirane zaradi članka, ki se je pričel "Ko je Marija Antoinetta . . ." Sodišče je izreklo zaplembo zaradi razžaljenja člana cesarske rodbine, dasi je Marija Antoinetta, francoska kraljica, že 115 let mrtva.

Žrtve morja. Kolikor se je moglo statistično dognati, je popolnoma izginilo na morju v prošlem letu 28 parobrodov s 40,792 tonami in 48 jadrnic s 16.417 tonami. Poleg tega so dohitele razne nezgode, n. pr. požari, trčenja itd. še 288 parobrodov in 133 jadrnic.

Ženska, ki živi od časa. Gospica Belvil v Londonu ima edina dovoljenje, da primerja vsak dan svojo uradno preverjeno uro z ono na grenvički zvezdarni, da potem sporoči pravi čas londonskim urarjem. To čudno pravico, ki ji nese na leto okrog 10.000 K, je podedovala po svojem očetu, ki je bil uradnik zvezdarne in si je dal napraviti izvrstno uro ter s pomočjo te ure obveščal že pred 50 leti mestne urarje.

Šola se zrušila. V Dorošnji na Madžarskem je bila 200 let stara šola. Morali so strope že podpirati s hlodi. Pred nekaj dnevi je krajna oblast poslala poročilo na naučno ministerstvo s prošnjo, da šolo zapre. A pouk se je vendar vršil naprej. Dne 23. nov. pa se je šola zrušila in pokopala pod seboj 50 otrok. Par je mrtvih, nekaj težko, večina lahko ranjenih. — Lepe razmere med "kulturnim" madžarskim narodom!

Velike nesreče pri jubilejni razsvetljavi na Dunaju. Večerna 1. t. m. slavnostna razsvetlava na Dunaju je zahtevala mnogo žrtev. Število ranjencev še ni znano Mrtvi so trije, med njimi tudi deželni poslanec Hölzl. Najhujša katastrofa je bila pri vratih na dvor Ker so ugasnile električne luči, je množica pritisnila proti železni ograji, da so prvi padli čez ograjo ter potegnili druge za seboj. Zelo mnogo je bilo pri tem ranjenih, a deželnega poslanca Hölzla so zmečkali, oziroma zadušili. Kmalu nato se je v bližni onesvestila žena predsednika notarske zbornice dr. Mayerhoferja ter izdihnila še preden je prišlo rešilno društvo.

Prdrzen rop. V podružnico komercijalne banke v Novi Pešti so prišli pri belem dnevu štirje z revolverji oboroženi rovarji. Poprej so porezali telefonske žice, izhode pa so zastražili sodrugi. Uradnikom so zaklicali: "roke kvišku!" ter enega uradnika, ki ni takoj ubogal so ustrelili. Nato so pozvali ravnatelja, naj jim izroči ves denar. Prestrašeni ravnatelj jim je izročil 48.000 K. Roparji so nato uradnike zaklenili v sobe ter se odpeljali z avtomobilom.

Diplomatična guvernantka. V hiši nekega pariškega diplomata je služila celih 15 let za vzgojiteljico mlada dama. Ko se je deklica, ki jo je vzgajala, omožila, dobila je guvernantka kot darilo hranilno knjižico s par tisoč franki. Guvernantka je sklenila, da se omoži ter to naznanila potom inserata z dostavkom, da ima nekoliko premoženja. Oglasilo se je več mladih ljudi, med njimi je guvernantki najbolj padlo v oči pismo, ki se je glasilo: "Nisem več mlad, toda želim iskrene in tople ljubezni — ako želite tudi vi ljubezni, delite življenje z menoj. mam precejšnje premoženje, tako da mi je vaše premoženje popolnoma odveč." — Dama je takoj odgovorila in v par dneh je prišel eleganten gospod, s katerim se je guvernantka zaročila. Toda tik pred poroko se je prigodilo tako, da je guvernantka izročila svojo vložno knjižico hranit zaročniku. Od tega dne pa zaročnika ni bilo več na izpregled. Guvernantka pa ni tekla k policiji, temuč je sedla ter napisala drugi oglas za časopis. V oglasu je naznanila, da osamljena gospodična s premoženjem 50.000 frankov išče moža. In med ponudbami se je našlo zopet pismo: "Nisem več blad, toda želim si iskrene ljubezni itd." — popolnoma tako, kakor je stalo v prvem sleparjevem pismu. Guvernanta je dala po neki prijateljici pisati pismo, v katerem se je odločil kraj sestanka. K sestanku je šla guvernantka z dvema detektivoma. In res je bil "zaljubljenec" stari slepar. Gospodična ga je najprej oklofutala, potem pa ga izročila detektivoma. Dognalo se je, da je bil to najnevarnejši lopov, ki je na ta način osleparil že nebroj lahkovernih žensk. Guvernantka je dobila povsem nepričakovano veliko nagrado, ki jo je bila pred leti razpisala neka milijonarka, katero je ta slepar na enaki način prevaril.

Ne puntajte ljudi.

"Kaj ste ravnokar povedali možu?"

"Jaz sem mu rekel, da naj se podviza".

"Kaj Vam daje pravico, njemu to reči?"

"Jaz ga plačam, da se požuri."

"Koliko mu plačate?"

"Tri krone na dan."

"Od kod vzamete denar, da ga plačate?"

"Jaz prodam opeko."

"Kdo vstvarja opeko?"

"On."

"Koliko opeke naredi on?"

"Štiri in dvajset mož naredi dnevno 24.000 opek."

"Potemtakem, namesto da bi Vi njega plačali, plača on Vas dnevno sedem do osem kron, da se Vi potem drznete in mu velite, naj se podvizne."

"Vže prav, toda jaz posedujem stroje."

"Kako ste Vi dobili stroje?"

"Jaz sem prodal opeko in sem kupil stroje."

"Kdo je naredil opeko?"

"Molčite! Sicer mi ljudi spuntate in oni si bodo potem opeko zase delali!"

(Verus iz Angleškega.)

Milijone akrov državne zemlje zastonj.

Vsakdo dobi "homestead", 160 akrov kmetijske zemlje zastonj. Kupiti zamoreš do 320 akrov izvrstne šolske zemlje v Texasu po $2.00 aker, na 40 letno plačilo. Obsežna slovenska knjiga, ki opisuje vso to zemljo, te poduči kako jo dobiti, stane le 75 centov po Money Order. Opisuje kmetijstvo in vsebuje načrt in opis nameravane slovenske naselbine **Slovenija.** Knjiga ne govori o nekaj negotovim; ž njo dobiš zastonj farmo, vredna najmanj $1600. Knjig izšlo 1000, polovica je prodanih; požuri se, v par dneh bodo pošle.

Prodajem farme v Minnesoti, kjer kmet bogati. Preskrbim "homestead", irigirano zemljo, farmo, vinograd, in gozd v kateri državi hočeš. V Texas je zemlja od $10.00 naprej.

WM. BRUNSHMID,
708 So. 10. St., Minneapolis, Minn.

Ženitev!

Podpisani želim se oženiti s Slovenko, bodisi dekle ali vdova brez otrok v starosti od 24 do 32 let. Jaz sem star 31 let in imam 2 mala otroka, žena mi je letos umrla, radi tega potrebujem gospodinjo in pa mater otrokom. Delam v premogokopu in še precej dobro zaslužim. Ktero veseli, naj se pismeno pri meni javi.

John Bahčič,
Box 33, Cumberland, Wyo.

DRUŽINSKE RAZMERE AMERIŠKE.

Spisal: Viljen Brunshmid.

Tri četrtine ameriških otrok je polusirot!

Če resno opazujemo razmere delavskih družin po Ameriki, posebno po velemestih, priznati moramo, da je delavski otrok, da je ogromna večina proletarske mladeži, žalibog — brez očeta. Vsaj v oziru praktičnega življenja je to neovrgljiva, tužna resnica, akoravno ima, se ve, tudi v Ameriki, kot povsod drugje, vsako dete svojega očeta, kar se rodopisja, rodbinskih odnošajev tiče.

Mati je otroku delavske obitelji vse, med tem ko je glava družine, ko je glava iste človeške skupščine, ki je glavni temelj vsake države, ko je oče, kot tak, le malo poznan med svojo deco. Marsikateri delavski oče primoran je, v sedanjem ojstro tekmovalnem lovu na vsakdanji kruh, zapustiti borno opremljen dom, in od njega odvisne drage, predno se odpro v jutru mlade, proseče oči malega sinka in male hčerke, ter se vrne v noči izmučen iz trudapolnega dela, ko je mladina že legla k počitku. Da, slučajev je mnogo v tem, od narave najbogatejše obdarjenem delu sveta, v tej deželi visoko opevane, a tlačane svobode, da je plebejski oči prisiljen bojevati se odsoten od doma po več tednov ali mesecev za najskromnejši obstanek dragih svojcev. Tisoče je revnih, malih otrok v tej zvezni **ljudovladi**, kateri vidijo v lastnem očetu le dobrotljivega ptujca, ki jih obišče ob nedeljah, obdarivši jih ob časih po priprošnji in priporočilu ljube mame z najneobhodnejše potrebnimi stvarmi.

Družabni red dvajsetega stoletja je gnjil, skrajno nečlovešk, in čez vse sramotilen za civilizacijo sedanjega veka, kajti edino družabni zistem je podlaga teh žalostnih razmer v mnogih delavskih družinah. Nejsvetejša zapoved **"Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe"** je teptana v blato, je pesek v oči zemskim trpinom, kajti beda in tuga razsajate med proizvajalnimi sloji vesoljnega človeštva tako strašno, tako brezobzirno, tako neznosno, da se je le čuditi, da ne pade več glav človeških zmajev, da ne zmanjka iz površja zemlje več ljudskih grozovitežev, ljudskih krvosesov, vsled opravičenega maščevanja svetovnih delavcev, fizičnih in duševnih.

Psi in mačke poživinjenih, propalih ljudskih tlačiteljev žive v izobilju v krasnih palačah, med tem, ko se pridnemu stvarniku človeških potrebščin ne da prilika služiti dostojni kruh; med tem ko se klati nedolžen otrok delavca, lačen in strgan, po nesnažnih, najetih zgradbah velemest. Pse in mačke kapitalističnih norcev čakajo parkom podobna pokopališča, med tem ko se vrže človeški trpin v revni "Potter's field", kadar se zgrudi v boju za borni obstanek mrtev na isto zemljo, katero je neskončno usmiljen, neskončno pravičen in neskončno dobrotljiv stvarnik baje zato preklel, da rodi človeškem siromaku — ne bogatinu — vzlic potnih srag na njegovem vpadlem obrazu osat in trnjé, med tem ko žive psi in mačke bogatih, ponorelih lahkoživcev v največjem razkošju.

Da, vnebovpijoča resnica je, da je povprečni delavski mož, v tej marljivi deželi, ptujec lastnim otrokom. On pozna fizične poteze njegovih otrok; on ve kako zgleda njegov Johnny in Tommy in Mary, a duh njih mu je neznan. On ne ve njih misli, ne ve kaj se uče, on ne pozna njih tovaršije, njih stremljenj, njih nravnosti in njih značajnosti — njih nagnjenja k dobrem ali slabem.

Ljubeznjiva, najnežnejša človeška vez med očetom in otrokom, ta najslajši čut zemljana — je zgubljen. Naravo otroka preiskovati zamore le mati, le njej je ta sledki čut dovoljen, le njej dovoljen je vpogled v najsvetejšo knjigo vsega sveta — v nedolžno srce lastnega otroka. Mati je ono bitje h kojim se zateče otrok v potrebi, nesreči in tugi; le njej razodene svoje upe in bojazni, svoje veselje in bridkosti.

To žalostno razmerje pa ni zakrivila nenaklonjenost očeta do otrok. Predolgi vtrudljivi delavni čas, strašna borba povprečnega proletarskega očeta za skromne življenske potrebščine, bridki lov na nestalno delo, to so vzroki, ki povzročajo te tužne rezmere v mnogih delavskih družinah.

Ameriški očetje, domačini in ptujci, vsaj večina njih, delajo za smrt, da je žibljenje njih dragih svojcev kolikor toliko razveseljivo. V Evropi, menda nikjer na svetu, se ne opaža iste požrtvovalnosti, iste ljubezni očeta napram otroku, napram obitelji, kot ravno v tej bogati zvezni ljudovladi. Oče pritrga si to in ono; za potrebščine svojih otrok pa poseže z radostjo v najglobokejši kot svojega največkrat praznega žepa, za njih napredek je voljen žtvovati zadnji krvavo zaslužen in trdo prihranjen cent.

Očetje, proletarski očetje, imeli so v mnogih slučajih hudo življensko borbo že v njih otročjih letih; njih boj za dosego tega kar imajo in kar so, za dosego službe, ki je vir vsaj najpotrebnejših življenskih potrebščin, bil je v mnogih slučajih ljut in srdit. Zato se pa podviza proletarski oče, da preskrbi otrokom kolikor mogoče veselo mladost, da obvaruje svojo deco težkoč, ki so grenile njemu, sinu trpina, že najnežnejšo otročjo dobo.

Vendar je pa delavski oče premalo v dotiki z družino, da bi zamogel skrbeti za pravo vzgojo svojih otrok. On je primoran žrtvovati večino odsotnega življenja od doma in dragih boreč se mnogokrat v nevarnih jamah in zaduhlih tovarnah za drobtine, ki padajo raz miz njegovih izkoriščevalcev, ako hoče, da njegovim dragim ne primanjkuje najpotrebnejših življenskih stvari.

Slovenski mož, slovenski fant, skrbi toraj, da pridobiš čim preje sredstev za osvoboditev sebe, za osvoboditev istih, ki so od tebe odvisni; skrbi, da dosežeš gotovo jelo in delo za vsaki dan, da dosežeš neodvisno življenje na lastni domačiji, kjer boš lahko deloval doma, v sredini svoje družine, za prospeh in napredek samega sebe in svojih dragih.

Naši prvaki, ki so bili že davno pred nami v Ameriki, brigali so se preveč za lastni žep, mesto, da bi narodu, katerega, žalibog, nazivljejo "neumen Kranjc", da bi rojakom že pred 20 leti, in še preje, pokazali rodovitne planjave, katere je država dajala takrat zemljo zastonj v državah Iowa, Illinois, Indiana in drugih, kjer se danes razprostirajo najkrasnejše domačije drugonarodnih farmerjev, ki imajo vsega v izobilju in tisočake v bankah. Slovenci, naš krepki in pridni kmetijski narod, imeti bi morali danes cvetoče vasi v Zveznih državah ako bi bil njih zavednejšem sinom res pri srcu blagor naroda, ne pa, da smo danes povsod prezirani "Austrians", hlapci narodov, ki imajo manj sebične vodje.

Rojaki, državna zemljišča, rodovitna poljedeljska zemljišča zginjujejo vedno bolj iz vladnih rok; a še je čas, skrajni čas, da dobiš domačijo, 160 akrov zemlje od zvezne vlade **zastonj**. Požuri se, če imaš veselje postati kmetovalec, svoboden in premožen mož, če želiš postati samostojen gospodar na lastni zemlji, če hrepeniš po domačem veselju, po sladkostih življenja med svojo družino, požuri se, in prečitaj oglas pisatelja tega članka, ki je na drugem mestu tega delavskega tednika, kateri prižiga luč prosvete in znastva, luč svobode, bratstva in jednakosti med ameriškim Slovenstvom.

Z DOLENJSKEGA.

Slovenci v Ameriki veste ceniti dobro urejeno bolnišnico. Tudi najboljša oskrba na stanovanju ne podaja teh ugodnosti in mogočnosti ozdravljenja, kakor novodobno urejena bolnišnica. Za reveža pa je snažna postelj v svetli dvorani, postrežba izvežbanih strežnikov in večja strokovna veda ter izurjenost bolniških zdravnikov nekaj, kar se ne more izvan bolnišnice dobiti. Na Dolenjskem smo bili dolgo brez bolnišnice. Po usmiljenih bratih smo dobili bolnišnico za moške v Kandiji pri Novem-mestu in v Krškem po dobrotljivosti gospe Hočevar. Bolnišnica v Kandiji je velika, toda vendar še premajhna; a bolnišnice za ženske pa nismo imeli in naše kmetske in druge ženice so morale v Ljubljano, ako je bilo treba operacij. Ker niso lahko zmogle to drago lečenje in tudi ni bilo večkrat prostora v Ljubljani, so revice dosti trpele. Mnogo je pohabljenosti na tem ženstvu, ko bi bila pravočasna operacija rešilna; a tudi tem revicam bo sedaj pomagano. Veliki eneržiji glavnemu zdravniku v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji, dr. Defranceschiju je šlo od rok in danes stoji v Novemmestu velika novodobno urejena bolnišnica za ženske, na levem bregu Krke z najlepšim razgledom ob Krki in po okolici.

Dosti denarja je bilo treba pripraviti, dosti potov, veliko skrbi je imel ta mož in ima jih zdaj ob otvoritvi, ko še mora biti vse urejeno in uvežbano ter še vedno treba denarja. Dolenjska nima denarnih mogotcev, ki bi le po tisočih darovali, kaj še le po sto tisočih. Naši denarni zavodi so še mladi in nimajo dosti še prihranjenega denarja, dežela je revna, z davki preobložena in ima veliko drugih skrbi. — Tako moramo dr. Defranceschija občudovati in mu prav od srca hvaležni biti, da nosi to težavno breme in ne omaguje.

Pomaga mu zdravstveni svet za novomeško zdravstveno okrožje, ali glavno delo, glavno skrb slonela je na ramah dr. Defranceschija in še sloni. Dolenjska ima biti temu zdravniku hvaležna v marsikaterem oziru, ali z novo bolnišnico pa še posebej. — Bog ga živi!

Novodobna kuhinja.

"Kako se imenuje sočivje, Rezika" — Kuharica: "Tega ne vem, kajti odkar obiskuje naša gospodična gimnazijo, ima vsaka reč latinsko ime . . . poprej je bila to špinaža!"

Bera.

Gospod župnik: "Kdaj pa mi pošljejo oče obljubljeno sviné" — Jožek: "Ga ne bodo dali, ker je zopet zdravo!"

Ako Ti je list "Glas Svobode" všeč, priporoči ga prijateljem in znancem; ako Ti pa ni povolji, povej nam!

Upraništvo "Glas. Svo."

Vino v preteklih časih.

Že od nekdaj se je rabilo vino kot zdravilo za bolehne, telesno slabost in neprebavnost. New yorški umetnik Mr. E. V. Natherny je izdelal jako lep načrt predstavljajoč mladi par v uradu nekega starega zdravnika. To podobo je kupil Jos. Triner, izdelovatelj ameriškega zdravilnega grenkega vina in posnetek te podobe, predstavlja njegov stenski koledar za leto 1909. En izvod koledarja pošljemo po prejemu znamk za 10c. Jos. Triner, 616—622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

BRATJE ARNOS.

Grocerijski trgovci, na debelo in drobno, ter z raznim sadjem in zelenjavo. Vsa naročila se na zahtevo na dom pripelje.

639 Blue Island Ave. Chicago.

Vsak slovenski delavec mora **čitati "Glas Svobode"!**

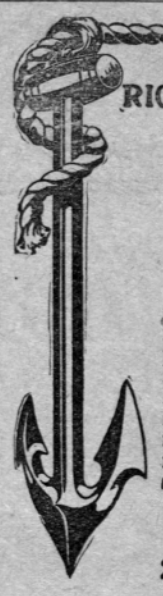

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Najboljše sredstvo proti bolem, revmatizmu, ohromeli hrbtenici in enakim težavam je DR. RICHTERJEV

PAIN-EXPELLER.

Bolečine ozdravi takoj, zmanjša vnetje in mehurje in olajša boleče dele. Drgnite se z njim zvečer in zjutraj; drgnite se dobro, da preide lek v kožo. Pomaga takoj pri raznih bolečinah, ter je najboljši lek za revmo, giht, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih, za zobobol in neuralgijo. Prodaja se v vseh lekarnah po 25 in 50c. Glejte na sidro pri steklenici — ono vam je zaščita.

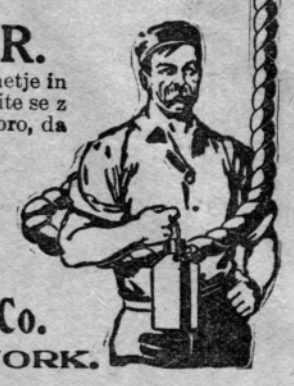

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl St., NEW YORK.

GOTOVO ZA VAS

Jesenske obleke so došle, oglejte si jih na oknu in v prodajalni. Obleke in suknje najnovejšega kroja po primerno niskih cenah vpoštevaje kakovost blaga. Od.....

$7.50 do $25.00

Schwitzner CLOTHING CO.

se dobi najboljše. Kupite pri nas si prihranite denar.

577-579 BLUE ISLAND AVE.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER	MAGNET	GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Zimska razprodaja možkih oblek in sukenj

Najboljše blago po najnižjih cenach

Možke suknje po	- $ 7.50	do	$10.00
Možke suknje po	- 12.00	do	15.00
Možke suknje po	- 18.00	do	20.00
Možke suknje po	- 25.00	do	30.00
Suknje za dečke po	- 3.50	do	10.00

Yondorf Bros

BLUE ISLAND AVE. vogal 14. cesta